

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 8-వ తేది సోమవారము } No. 184
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామవంశత్వర కార్తికమాన శుద్ధ తృతీయ. } సంచిక ౧౪౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేల యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపులు చూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈముందును వడ్డగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్లపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మ ద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాతూకా యలకురు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమును నికండరీ ప్రాసాదువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకురు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

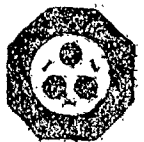
సి. కన్నయ్యకం వెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ నేడు థియేటర్ లో

దశావతారము

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

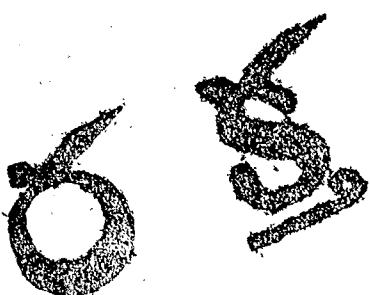
రాత్రి నాలుకములు:—ప్రతి మంగళవారము, శుక్రవారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు పగటి నాలుకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న పొయ్యిదొలల 9 గంటలకు నాలుగు యజ్ఞములుతోనున్న శ్రీమన్నాథాయీమఠ ఆవరణంధన కది అవతారములను నాలుగు సంవత్సరములకు ఒక యజ్ఞవేల రూపాయలు బహుత్వము కలదు. దేవులు దేవులు నాలుగు గంటలలో జరుగవలయును. టికెట్ల ధరలు వివరము:—రూ. 2, 1, అకాలు 8. C. CUNNIAH, Proprietor.

శ్రీమన్నాథాయీమఠం

21-02

Devi's Group

మహాదేవ

ఇది, ఆరోగ్యము, ధనము, విద్యములకు సహాయకముగా ఉపయోగపడుచున్నది. దేవులు, దేవులు, అక్షయము, విద్యము, విద్యము, విద్యము.

To be of had all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi.

హిందూఇన్స్ట్రుమెంట్స్ (18-10-26)

బొంబాయి జీవభూకంఠెని లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908. అన్నివిధములైనవిని జీవభూకంఠెని ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ లిమిటెడ్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) అటోమేటిక్ నాకాఫర్ ఫీదర్, (4) భారాకేసుల వరకు, (5) దణుగల నిర్మాణము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

బిజినెసుకు నీవినవారికి వ్రాసిన బడయగలదు.

K. PADMANABHAPAI, B. A., Secretary Madras Branch

st Box No. 337 Mount Road Madras.

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారె, హస్తాభివృద్ధి, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూకవేదము, యజ్ఞశాస్త్రము, వైద్య శాస్త్రములు, విశేషవిద్యలు మనమృగి మాయమయ్యెను. మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని కలవేల చూట్టాడెందుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేలికచేయగలరు. చల రూ 4

చమత్కార గణితము:—(పెట్టుబడి కమిటీ వారిచే అత్యున్నతముగా) ఇందులో విచిత్ర విశేష మహా గణితములు, పదునూరు, చిత్తశుక్తిలు, యాక్టివ్ లెహనా లెక్కలు, గణితోపాధానములవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసంత లెక్కలున్నవి. (వ్రతానివిగ్రహ సందహరిన పుస్తకము చల రూ. 1 వి. టి. చార్జి ఆ 5. (6 కి రూ. 12 కి రూ. 9. పోస్టేజి యనగా).
పి. ఆర్. జనార్దననాయకుడు, బెంగళు. (నంటూరుజిల్లా)

1926-వ సం॥ నవంబరు 8-వ తేది సోమవారము

చెన్నైలో వాస్తవ్యులగు రామచంద్రమణిగారు
తయారు చేసినది

ఈజులు లిప్తును పఠ్యర్థి పఠ్యాగ్రహకమును నుపయోగింపవలెనని కోరుచు కొన్ని శిలలక్షణము అగ్రహారణ గ్రాహ్యులకును అనురాహవంధనుకాదు నాక్షువానినీ. నీవి నుతరకొనిగిండుటపను నెట్లకు కష్టము నాం తన్నిచ్చును. వ్యయము గూడ చాల తక్కువగును అని అతడు వ్రాసెను. మీరు వ్యయముగావచ్చి దానిని అగ్రహములో శీర్షరవి భవిష్యంతులు కం గీకరించినచో దానిని కొడుట కష్టమితరము లేదని మీ వ్రాసితిరి. సంగతులు రోజులును ఒక యింజనీరు చేతగూడ వరిశు చేయించితిని. అతడుగూడ దానిని చాల ప్రశంసించెను.

రామచంద్రునిగారి వివరణము

కంటేలు	బస్తీ	1-8 ర 205	,, 15 0 0	16 8 0
తెనకల	,, బిటా	,,	,, 14 0 0	15 0 0
తెనకల	,, బిటా	,,	,, 18 8 0	14 0 0
పెనుమలం	,, బిటా	,,	,, 16 8 0	18 0 0
ఉత్తరం	,, ర 195	,,	,, 9 0 0	9 12 0

భారతదేశమున వ్యవసాయపు భూములలో నూటికి 80 వంతులు పెట్టభూములే గాన వానికి నూతులవీరే ఆధారము. నూతులలో నీరుతోడి వ్యవసాయముచేయక కేవలము వర్షముపై ననే ఆధారపడినచో పాలుకు ఒక యకరమునకు 80 రూపాయలకంటె అదాయము రాదు. నూతిలోనినీటిని తోడి సాగుచేసినచో ఒకయకరమునకు 200 రూపాయలు కలెదలు 1000 రూపాయలవరకును అదాయము వచ్చును. పంపత్సరముపొడుగునను పెక్కుకుటుంబములకు జీవనాధారము కలుగును. ఎట్టిభిరియచాల చెయ్యగా నున్నది. వాటికి తరయగా వ్యాధి కలుగును. వ్యాధికిగినచో నవి బలహీనములగును. బాగుగా పనిచేయజాలవు. ఈయిబ్బందిని తొలగించుటకు 14 ఏండ్లకు పూర్వమే చేసు పరిశోధనచేయసాగింది. వానిఫలితముగా నీయంత్రమునుతయారుచెసి విక్రయమొనఁపఁపెరిసి. ఇది హయాలుచాలాతక్ కవలయే గాని వాని కొక ట్రాలీ అనువృత్తజేసెది. సాధారణముగా మనుష్యుడు గంటకు చూడుమైళ్లు మాత్రమే నడువగలగెయ్యఁజేసెను దైక్షిణివిద చెల్లినచో గంటకు పన్నెండుమైళ్లు వెళ్లగలుగు నటులు యాట్రాలీ శీర్షరములవలన మామూలుగాచేయు పని కంటె వాలుగురెట్లధికమునపని ఎట్లు చేయగలుగును. సాధారణముగా రెండ్రెట్లు ఉండవలెను. ఈట్రాలీ నమర్చినందున ఒక ఎడ్రే చాలెను. ఎరున కాయాదమేమియును కలుగదు.

మన్యులనూనె బా 1-కి	,,	153	00	156	00
పెండ్లు మ 1-కి	,,	14	00	25	00
కొండాత్తురంబేరు పెనగవన్నబా 1కి	,,	48	00	50	00
ఇతరత్రదేశము	,,	46	00	48	00
మేన పెనగనూనెగానగబా 1-కి	,,	117	00	112	00
అనూదము బా 1-కి	,,	86	00	87	00

800, 400 రూపాయలు పెట్టి టెక్సెస్ అడ్వేజు కోనినచో 20 అడుగులలోపుగల మూలిలోనుండి గంటకు 1600 నాలవలవీటిని మాత్రమే తోడగలుగునని బేతమానందరిలిను బాసుగా పరీక్షించబడి నిర్ధారణచేయబడెను. 31 రూపాయలు ఖరీదుపెట్టి టెక్సెస్ దున్ను పోతును కొనినచో నది 84 అడుగులలోపు గల మూలిలోనుండి గంటకు 2000 నాలవలవీటిని తోడగలదని శీత చాలా చోట్ల ప్రదర్శించియున్నాను. ఇప్పుడు పశువృత్తి శ్రమచూపనకు గూడ నటులే ప్రదర్శించుచున్నాను. 32 నాలవల వట్టు బక్సెట్టుతో గంటకు 60 బక్సెట్టులవీటికి తీరుచున్నది. ప్రాతకాలాలైనచో ఖరీదుగల అడ్వేజు రెండిటిని కట్టివో గంటకు 1000 నాలవలను మాత్రమే తోడగలవు. 33 నాలవల వట్టు బక్సెట్టులను గంటకు 30 బక్సెట్టులకు మాత్రమే తాగును గరి పనకొండువర్షవర్షములలోను చాల వ్యయప్రయాపములొనై చెన్నపురి దొరతనమువారి వ్యవసాయ పారిశ్రామిక శాఖలయొద్దోగులకు పలువురికు లూయ్యెత్తముతో. తనచేత చూపించితిని. నాగపూరులో శీత చూపించినపుడు డాక్టరు క్లౌడ్సు చాల ప్రశంసించిరి. "ఎదురుకట్ట పడియెదము కలసి నీతుదనియెదము చాల శ్రేష్టమైనదనియెద నుడిగిరి" అని బాహుచంద్రునిగారు వ్రాసెరి.

కాయకనుపు చా 1-కి	,,	72 0 0	78 0 0
కూరకనుపు	,,	25 0 0	28 0 0
మిఠకాయలు(గుంటూరివి) చా 1 కి	140 0 0	154 0 0	
గుంటూరుపూయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి		60, 40	
కాశీనా స్థిపూయకట్టు	,,	,,	50, 50
రెల్లము చా 1-కి		40 0 0	60 0 0
చింతపండు చా 1-కి	,,	81 8 0	56 0 0

50 అడవులలోనుండి మౌలిక సౌకర్యాలను సేర్పించుటకు ప్రభుత్వం 275 రూపాయలు. చాలామంది యీ యాశ్రమాలను కొనివెళ్ళి భరణికివేసి కష్టించుచున్నది రామచంద్రమహారాజు తెలిసి 50 అడవులలోనుండి మౌలిక సౌకర్యాలను సేర్పించుటకు ప్రభుత్వం 275 రూపాయలు.

కష్టారం నా 1-8	88 0 0	84 0 0
చంద్రం	81 0 0	88 0 0
రవ్వండు	81 0 0	40 0 0

యలు. తగిన ఏర్పాటుతో 150 రూపాయలకే క్రమమనా దీనిని విక్రయించవీరుగు. రాజీవల్లభమహారాజే సేంజుల హక్కులను వదలకొనినచోతరంగాపానుగ్రులకు ఆయా గ్రామములలోనే సేంజులనుగలవగును. అప్పుడు ధరలుగల తగ్గును. ఒకడున్న పాకు నెల 30 రూపాయలు. మొత్తము 800 రూపాయలు. ఒకజరివియైతే 300-400 రూపాయలుగలదు. వాటిచేత వస్తారలకు నెలకు 50-60 రూపాయలు వ్యయమవును. ఒకడున్న పాకుకు నెలకు 30-35 రూపాయలు మాత్రమే వ్యయమవును. తయ్యల తీసువలె జంతువులకు కట్టెను బాం తప్పిస్తేము. దాని జేకమున దున్న పాకులకు 500 లేదు. వానిని కపాయిబాబుగను

పుష్కరము రేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-8	,,	6 4 0
నూళ్ రేనుగ నెం 20	,,	6 12 0
నెం 20 దెన్ని నెం నాం యాదె	,,	7 6 0
నెం 22 ,,	,,	7 14 0
నెం 12½ పాండిచేరి	,,	5 15 0
నెం 14½ ,,	,,	6 8 0
నెం 12½ న్యూకాటన్	,,	5 10 0
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్	,,	6 0 0
నెం 10½ కోయంబుర్రూగు	,,	5 8 0
నెం 2½ బె	,,	5 2 2
నెం 14½ ,,	,,	5 2 2
నెం 12½ చూళ్	,,	5 10 0
నెం 16½ ,,	,,	5 0 0

హిందూనామ సంవత్సరము 1-8	రూ	800	0	0
వల్లూరు గ్రామము ,,	,,	145	0	0
మొత్తము.				
పండి 100 కులముకు	,,	58	12	0
మంగారము, కులము 1-8	,,	21	4	0
మంగారము 1-8	,,		18	9
మొత్తము 1-8	,,	287	0	0
మొత్తము 1-8	,,	286	0	0

నామకములయొక్క లక్షణములను నిరూపించుటకు నుపయోగపడుచున్నవి.
ఈయంత్రములను వాగుట కవి భాగుగా పనికివచ్చును.

ఇట్టి మంచిత్యంబ్రముల దొరకవమువారు ప్రాశస్త్యము
 కరచకప్రాశస్త్యముల వింతగానున్నది. రామచంద్రుని గారు ప్ర
 భుత్వోక్త్యోగమునకు తెలియజేసినను వారు పేక్ష వహించిరని
 చాల మనస్థిరముతో రామచంద్రుని గారు తెలిసిరి. ఆ విష
 యమున నే నేమియును వ్రాయదలచుకొనలేదు. అక్రమములో
 ప్రతిదినమును ఉదయమున 9 మొదలు 10 గంటలవరకును
 యీ యంబ్రము పనియేయమందును. అప్పుడు దానిని చూడ
 గోరువారు వచ్చి చూడవచ్చును. రామచంద్రుని గారు దగ్గర
 నుండి స్వయముగా వివరించి తెలుపుచుండురు. మా కిచ్చి పని
 విసారముగా లేనందున దినమంతయు పుష్కయోగించుటలేదు.

“ పూనాలో జరిగిన వ్యవసాయ ప్రదర్శనమున ఎన్నియో
ఉత్పత్తులు బుద్ధవిగాని వానిలో చాలావటితో నుపయోగము
తిరుమగా కలుగదు. రామచంద్రనుగారి లిప్తయీ ప్రదర్శనము
నంగు లేక పొవుట మిగుల శోచనీయము” అని యొకమిత్రుడు
చ్రాసెను. వ్యవసాయ విషయములలో
నాకనుభవము తక్కువ యే యైనను వ్యవసాయవిషయములందు
శ్రద్ధామహా రందరను రామచంద్రనుగారి లిప్తయీ ముఖ్యముగా
దరిక్షించుట పవనరమని నేను యాశీగా తెలుపగలను. (మో. క.
కాంక్షి-ఎంగుయింటి-పూనా ప్రధాన వ్యాసము-28-10-26)

కీ॥ శ్లో॥ రంగసామయ్యంగారు

హిందూ పత్రికా సంపాదకుడగు రంగనామయ్యగారి
 మరణమువకు నేను చాల చింతించువాను. పత్రికాలయమువారి
 కిది క్రి. శ్రీ. రంగనామయ్యగారి కుటుంబమువారికిని నాను
 భూతిని తెలుపుచున్నాను. కన్యాశ్రమరంగయ్యగారు పోయిన తర్వాత
 లోకే రంగనామయ్యగారుగూడ పూవులవలన భారతపత్రికా
 విచయమునకు చాలననువు కలిగినది. (మౌ. క. గాంధీ)

పోలకుగారికి పుత్రవియోగము

చాన్. ఎస్. ఎల్. పోలకుగారి పెద్దకుమారుడు వా
ల్టాగారికి చాలజబ్బుగా నున్నదని పోలకుగారు మొవబ్బచాన్
రి. అతడు చనిపోయెనను వార్త మరీరెండ్రోజ్ బాలకే వచ్చినది.
శ్రేష్ఠపుర్రచియోగదూఱమున మునిగిన పోలకు దంపతులకు వారి
మిత్రులగు భారతీయులు పలువురు సానుభూతిని తెలిపెన రని
నేను తెచ్చెదను. (హా. క. గాంధీ)

ဟိန်းပုဂံ

వీటి బండ్:—నీర పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెంచినది. స్వప్నమునకుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితిమయునున్న యెడల తక్షణం నిద్రినేయును. మునలికొనుచును, పపురసక క్షృణును తొలగించి యావనము పంనును. ఎంతెలపిమ్మని కయినను రెండుగంటలలో వరములకు బియ్యము నిచ్చి పంసారశుభము అనుభవించునట్లు శేనీ పంకాన వంతెలుగ జేయును. ఈ తీరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మూత్రము నీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్థిక ప్రాశస్త్యము.

159-1027   13, బెరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

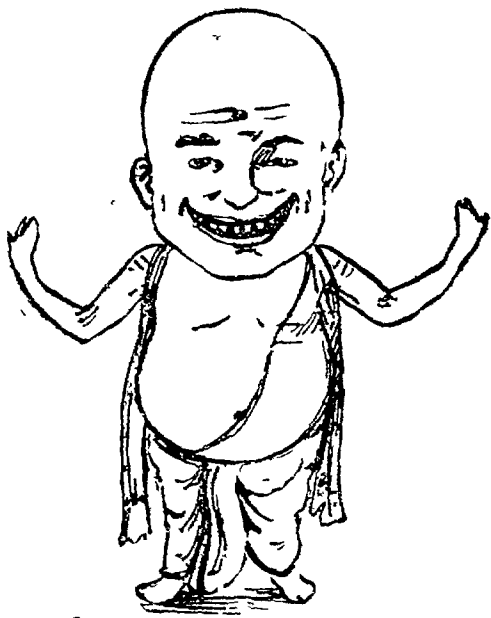
గోరక్షణ గావించిన   ఘోరకలి నివారించును

రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న

శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము శా
శ్వత మగునట్లు భారతీయులెల్లరు సత్పాత్రదాన
మొనరించి తమ దేశములందంతటను సంఘసహా
యమున గోరక్షణగామించుట పరమధర్మము. దాత
లు మాగోరక్షణకు పంపించే ధర్మముతో తమల్లిడ
న్ము పూర్తిగా పంపివ మెటనే రసీదులు పట్టాలు
పంపబడును.

రాజమండ్రి   దేశరత్న   వెంకటనరసింహగుప్త   ఇట్లు   కార్యదర్శి

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాలా, మైసూరు.

తోమోషాలు

(అంధవత్రికకు ప్రత్యేకం)

సంగీతం

అయ్యో— సంగీతం పాఠం జెప్పి, సులభంగా జబ్బు సంపాదించగలను.

పుల్లయ్య— ఓరి పిచ్చినాడా, ఈకాలంలో పుచ్చుకునేవాళ్లేగాని, ఇచ్చేవాళ్లు ఎవరురా?

డాక్టరు

రోగి— అయ్యో, ఏమియ్యమన్నారండి?

డాక్టరు— మందుకు అయిదు రూపాయలు. సలహాకు పదిహేను రూపాయలు సీసాకు రెండు రూపాయలు.

రోగి (కోపంతో)— ఇంతేనాఅండి? సీసామీద పెట్టిన బిరడాకు ఎంత పుచ్చుకుంటారండి?

విశ్రాంతి

వైద్యుడు— మీకేం జబ్బులేదండి. విశ్రాంతి పుచ్చుకుంటే, వళ్లు నిమ్మకాయలైపోతాయి.

రోగి— నానాలిక చూసి చెప్పండి.

వైద్యుడు— నాలికకు కూడా విశ్రాంతి కావలెనండి.

నష్టం

పాపయ్య— ఆమూల హర్షున్నాయన, నాకు ఇరవై వేల రూపాయల నష్టం తెచ్చిపెట్టాడు.

రామయ్య— జూదంలోనా?

పాపయ్య— కాదు. తనకూతురి నిస్తానని, ఇయ్యకపోయినాడు. ఇచ్చినట్లయితే, ఇరవైవేల ఆస్తి నాపరమయ్యేదే.

రోట్నె

ఒకడు— రోట్నెమీదికి, నెయ్యి, వెన్నా రెండూ ఎందుకయ్యాయి?

ఇంకొకడు— అందువల్ల ఖర్చుతగ్గుతుంది. రెంటికీ ఒక్క రోట్నె సరిపోతుంది.

కథ

బాలుడు— నాన్నా, నాకేమయిన కథచెప్పు.

తండ్రి— నాకేంకథ రాదే.

బాలుడు— వోసీ, నాల్గవ తరగతికి కొనుక్కోదానికి రూపాయి యిచ్చిన నాన్నకథ చెప్పు.

ముఖం

మానేజరు— అగుమాస్తా మంచివాడు కాడని నాకు తోస్తుంది.

గుమాస్తా— తమరు ముఖంచూసి, మంచిచెడ్డలను నిర్ణయించకూడదండి.

మానేజరు— ముఖంచూసి నేను చెప్పలేదు. ముఖం తప్పించడంచేతనే, చెప్పవలసివచ్చింది.

వక్త

కుమారుడు— నాన్నా, నాకు వజ్రకావాలెనని ఉంది. తండ్రి— శాసనసభలో ప్రజాకించాలెనని ఉందా ఏమిటి?

కుమారుడు— అది నాకిష్టంలేదు. విందులో మాట్లాడవలెనని ఉంది.

తండ్రి— గొప్పనాయకుడు కావాలెనని కోరుతున్నావుకాబోలు.

కుమారుడు— నేను అది కోరడంలేదు. విందులమాత్రం కోరుతున్నాను.

దెబ్బ

పెద్దమనిషి— మోటారుబండిలోనుంచి కిందపడితే, మీ భార్యగారికి దెబ్బ తగిలినదని విన్నాను, నిజమేనా?

రెండో పెద్దమనిషి— ఎక్కువ దెబ్బ తగలలేదండి. ముఖమీద పొడవ కొంచెం చెరిగిపోయింది.

పటం

చిత్రకారుడు— అయ్యో, పటందగ్గరికి పోకండి. రంగు ఇంకా ఎండలేదు.

ఎల్లయ్య— రంగుయినా ఫరవాలేదులేండి. నాది పాత కోశే.

అన్నం

వంటవాడు— అయ్యో, నేను వడ్డించిన అన్నం కుక్కలకయినా పనికిరాదన్నాడు, వచ్చిన పెద్దమనిషి. ఏంచెయ్యమన్నాడు?

హోటలు మానేజరు— కుక్కలకు పనికివచ్చేదే తెచ్చివడ్డించు.

దొంగ

యజమాని— ఇంట్లోకి ఎందుకు వచ్చావు?

దొంగ— ఈ ఇల్లు నాదనుకుని వచ్చానండి

యజమాని— నావస్తువులనుకూడ నీవనుకునే తీసుకుపోతున్నావా?

రోగం

భీమారావు— ఈ పూర్ణో ముగిసిపోయింది అయినా లేదే. ఇంక పరిశుభ్రంగా ఎట్లా వున్నదయ్యా?

గ్రామస్థుడు— లేదుగనుకనే అండి.

కాఫీ

రామారావు— ఇవ్వారే, రోజూకంటే కాఫీ బాగున్నట్టున్నదే.

వంటవాడు— అయ్యో, పొరబాటున నాకోసం చేసుకున్న కాఫీని, మీ కిచ్చానండి.

పోట్లాట

తల్లి— కామడితో పోట్లాడావు. వీచొక్కా అంతా చిరిగిపోయింది. మల్లి కొత్తచొక్కా కొనవలసి వచ్చింది, చూశావా?

పిల్లవాడు— అమ్మా, కామడి తల్లి, కొత్తపిల్లవాడినే కొనుక్కోవాలే.

ఫాటోగ్రాఫ్

ఫాటోగ్రాఫర్— తమరు ఇంతవరకూ ఫాటో తీయించుకోలేదు. రేపు మీరు చచ్చిపోతే పత్రికలలో ఫాటో పడడానికి వీలులేదు అందుచేత, ఫాటో ఇప్పుడే తీయించుకోండి.

నాయకుడు— నేను తీయించుకోను. కాని నేను రేపు చచ్చిపోకుండా వుంటా లే. భయపడవద్దు.

భోజనం

అతిథి— మల్లి మాయింట్లో ఎప్పుడు భోజనం చేస్తారు?

బంధువు— మీకు వీలుగావుంటే, ఇప్పుడే.

సోడా లిమినేడ్

అతిథి— అయ్యో, కొంచెము సోడా లిమినేడ్ పుచ్చుకుంటారా?

వర్తకము— అవి తాగడం నాకు అలవాటు లేదండి. నాని ఖరీదు ఇస్తే పుచ్చుకోదానికి అభ్యంతరంలేదండి.

ఉద్యోగం

కృష్ణారావు— వరదయ్య ఉద్యోగం అడగడానికి వచ్చి చిన్న పిల్లవాడివలె ఏడుస్తుంటే, నా మనస్సుకరిగి, ఉద్యోగం ఇచ్చాను.

న్నేహితుడు— అదంతా నాకు తెలుసునులే. బాబా ఏడవమని చెప్పి పంపించింది, నేనే.

దోవ

బూదాత— అయ్యో, మీరు నేను పోయ్యేదోవనేవస్తారా?

బాకీదారుడు— రానండి. మీరు ఏదోవన పోతారు?

ప్రమాదం

డాక్టరు— మీకు ఎన్నడూ ఏ విధమయినా ప్రమాదం సంభవించలేదా? ఇన్నూరెన్ను కంటెనికి ఆసంగతి ముగ్గుం.

మల్లయ్య— ఏదీ సంభవించలేదండి.

డాక్టరు— మీకిదివరకు కుక్క కరిచింది కదా?

మల్లయ్య— అది ప్రమాదం కాదు. కుక్క బుద్ధి పూర్వకంగానే కరిచింది.

తిట్టడం

భార్య— మన ఇంట్లో చెడ్డవాళ్లు ఎవరూ లేరని చెప్పారుగదా. ఇప్పుడు నన్ను తిట్టుతారేమి?

భర్త— నేను నెప్పినది పెళ్లికాకముందటి సంగతి.

సులభం

వంటవాడు— నేను చెనక వున్న ఇంట్లో, ఏవస్తువయినా సులభంగా చిక్కింది.

న్నేహితుడు— ఇప్పటి ఇంట్లోనో?

వంటవాడు— అన్నివస్తువులూ గదుల్లోపెట్టి తాళాలు వేస్తారు.

ఆర్డరు

న్నేహితుడు— అయ్యో, మీకు జమిందారుగారిస్థానం చి ఆర్డరు లేమయినా వచ్చినవా?

వర్తకుడు— రాలేదుగాని, నేను వెల్లిమాడబోతే బయటికి పొమ్మని ఆర్డరుచేశారు

పిల్లి

ఉపాధ్యాయుడు— పిల్లి చీకటిలో కూడ చూడగలదు. దానికంద్రును భగవంతుడు అట్లాఅనురాపాడు. నేను చెప్పింది వింటున్నావా?

బాలుడు— (భయంతో) వింటున్నానండి.

ఉపాధ్యాయుడు— నేను చెయ్యలేవివని, పిల్లి ఏమిచేస్తుందో, చెప్పు.

బాలుడు— అయ్యో, తోకాడిస్తుందండి.

ఎరుక

దొంగ— మీసంచి, గడియారం, చిల్లర డబ్బులూ నెంబనే ఇస్తారా ఇవ్వరా?

వర్తకుడు— మిమ్మును నేను అసలే ఎరగనే, ఎట్లా ఇచ్చేటి?

పని

భార్య— మీ రేంపని చేస్తున్నాడు?

భర్త— భార్య తెలివిగలదయితే భర్త ఏం చేస్తున్నాడని ఎన్నడూ అడగదు.

భార్య— తెలివిగల భర్తమాత్రము భార్య ఏం చేస్తున్నదని అడగవచ్చును కాబోలు!

భర్త— తెలివిగలవాడు అసలు పెళ్లి చేసుకోడు.

వర్షం

ఒకడు— ఈమధ్య అతివర్షాలు కురుస్తున్న వయ్యా ఇంకొకడు— మేఘుడికి కడుపునొప్పి ఎక్కువ యిందని తోస్తుంది.

ప్రశ్న

విద్యార్థి— అయ్యో, ఇవ్వారే నేను నేర్చుకున్నది, ఏమిటండి?

ఉపాధ్యాయుడు— ఈ ప్రశ్న చాలా విచిత్రంగా ఉందే. అయినా ఎందుకు అడిగావు?

విద్యార్థి— అయ్యో, ఇంటికీపోతే మానాన్న అడుగు తాడండి.

ఫిడేలు

ఒకడు— మీరు ఫిడేలు ఎంతకాలంనుంచీ వాయిస్తున్నారండి?

సంగీతపాటకుడు— నాకు బుద్ధి తెలిసిం దగ్గరనుంచి.

ఒకడు— తమరికి చాలా వయస్సు వచ్చిందాకా, బుద్ధి రాలేదు కాబోలునండి.

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైనుండు కట్టింతుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంటి యొక్కదయిననూ పతే మీ కనపరము లేనియడల సవరము భరత్రకారం సొమ్ము నాపకు యివ్వబడును. కోరువారికి కట్టాక తువితముగా కంటుబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18, జనరల్ ను త్తయ్యమొదలిది, సాపుకారుకల మద్రాసు.

శాసనసభయేన్నికలు

కాంగ్రెసున కఖండవిజయసూచనలు

పోలింగు స్టేషనులవద్ద నవరిమితోత్సాహము

నాలుగైదు మాసములనుండి చెన్నపురి పోలీసు స్టేషన్ల నమితముగ ఆకర్షించుచున్న కాసనసభల ఎన్నికలు నేడు రానే వచ్చినవి. నిజముగ నీ నాలుగుమాసముల నుండియు ప్రజలు నవంబరు 8-వ తేదీ ఎప్పుడువచ్చునా, ఎప్పుడువచ్చునా యని అత్యంతతతో నిరీక్షించుచుండిరి. కాంగ్రెసునకు ఎన్నికలు, కాసనసభల ఎన్నికలలో సభలములయిన ప్రజాప్రభోధము గా విందుటలో మాగ్గదర్శకులు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యవత్తుమువారు. కాని ఈమారు కాసనసభా ఎన్నికలందు జప్తిసుపక్షమువారు ను తమ శక్తినంతయు వినియోగించి ప్రచారము గావించిరి. కాంగ్రెసువారి ప్రచారము విరివిగ సాగుట కంతరాయములు పెక్కు గలిగినను మొత్తముమీద పట్టణమందు కాంగ్రెసు సం దేశము నలుదిక్కుల వ్యాపించి కాంగ్రెసుపక్షమునకు గల పలు కుబడిని నినుమడింప జేసినది.

పట్టణమందు దంతటను సానికాసనసభకు 22 వేలకు పైగ ఓటరులు గలరు. సామ్రాజ్యసభకు 11 వేలకు పైగ గలరు. వీరి లో స్థానిక సభా ఓటరులందు 6,000 లు బ్రాహ్మణులు గలరు. వీరిలో చాలావు అన్నివోట్లు కాంగ్రెసువారికి జేయునని సర్వత్రతలంపబడుచున్నది. వీనికి తోడుగ గుజరాతి, అర్జునైశ్య కార్మికవోటరులు కాంగ్రెసుకు పెట్టినిగొడయ్యుచున్నారు. సామ్రాజ్యసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి అన్నిడివిజనులలోను బలము అతిశయముగలదు. జప్తిసుపక్షమునకు నిలయములగు డి విజనులలోగూడ శ్రీనివాసయ్యంగారికిని సామివెంకటాచలం శెట్టిగారికిని బలముగలదు. సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారివారు సానికాసనసభాభ్యర్థులలో అందరికంటె ప్రథములుగ వచ్చెద రనిన సాహసముగ జోస్యము గానేరదు.

నేటిదినము పట్టణమందెచ్చట జూచినను ఎన్నికల హ ఛావిడియే. వీధి వీధిని ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ గూడి సం దడిజేయుచు జనుచున్నారు. బ్రాహ్మబండ్లు, మోటారు బస్సు లు ఎన్నికలు జూడబోవువారిచే నిండిపోయినవి. ముప్పది కా ర్పొరేషనుడివిజనులలోనున్న కార్పొరేషనుపాఠశాలలోపోలిం గు స్టేషనులు ఏర్పరుపబడియున్నది. వేయిమందికి పైగ వోట రులు గల డివిజనులందు ఇరువురు చొప్పున పోలింగు ఆఫీసరు లు గలరు. పోలింగు వారి ఏర్పాటు లీ మారు మిక్కిలి సంతృప్తి కరము గను న్నది. పోలింగు స్టేషనువద్ద ఏమాత్రమైనను అలజడి జరుగుట కవకాశములేకుండు నటుల పోలింగువారు చక్కని కట్టుబాటులు గావించియున్నా రు. కాని చాల డివిజనులలో పోలింగు త్వరగా జరుగుటలేదు. ఎందరో వోటరులు గంటలకొలది పోలింగుస్టేషనులవద్ద వేచి యుండవలసివచ్చుటచే మిక్కిలి అసహనమును నిల్పియుచున్నా రు. దీని కనేక కారణములు గలవు. అందు ముఖ్యకారణము అనే క డివిజనులలో చదువురాని వోటరులు చాలమందిఉండుటయే. చదువురాని వోటరులకు వోటింగు విధానమును బోధించి, పేర్లనన్నటిని చదివి వోటు గైకొనుట కొక్కొకరికి 5 నిముసులకు తక్కువపట్టుటలేదు. ఇందులో అనేకమంది వోట్లు అక్రమవోటింగువలన రద్దగుచున్నవి. ఇప్పటికి వారము దినములనుంచి ఈపట్టణమందు ధారాపాఠముగ వర్షించుచున్నను నేను వానచినుకు లేక తెరిసియుండు వోటరుల కెంతయో సా లభ్యముగలుగజేసినను వోటరులు అధికముగ పోలింగుస్టేషనులకు వచ్చుటలేదు.

సాయంకాలముపూట వోటరు లధికముగ వత్తురని ఊహించుచున్నారు.

ఈమారు కాంగ్రెసు, జప్తిసుపక్షముల వారిరువురు చాల కాలమునుండి తీవ్రముగ ప్రచారము గావించుటచేతను ఎన్నికల కుముందు అచ్చటచ్చట సభలలో అల్లరులు జరుగుటచేతను ఎన్ని కడినమున కొన్ని డివిజనులలో తగవులు జరుగునని పలువురు భీతినిొందిరి. కాని జప్తిసుపక్షమునకు బలముగల పెద్దనాయకన్ పేటలోను, పరశువాకముమొదలగు డివిజనులందు ఏదియోకొంచె మల్లమగు అలజడితప్ప పెట్టికలహమున లేకుండుటగమనార్హము. డివిజను లన్నిటియందును కాంగ్రెసువారి ప్రచారకు లత్యుత్సా హముతో బనిచేయుచున్నారు. నాయకులు శ్రీమాన్ శ్రీనివా సయ్యంగారు, వెంకటాచలం శెట్టి మున్నగువారు తమరాకచే ప్రజలందుత్సాహమును బురికొల్పుచున్నారు. జప్తిసు పక్ష

నాయకులగు హనుగొల్ల రాజుగారును పోలింగుస్టేషనుల కిరు దించుచున్నారు. కాంగ్రెసువారి మోటారుబండ్లై జప్తిసువారి బండ్లకంటె అధికముగ గన్పడుచున్నది. మొత్తముమీద కాం గ్రెసుకు జయనూచన లధికముగలవు. సంపూర్ణ విజయము గానివో మువ్వరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులైనను జయించు ట తథ్యము అని నేటి పరిస్థితులవలన తెలియనగును. సామ్రాజ్య సభకు జప్తిసు అభ్యర్థి చక్రయ్య శెట్టిగారికి 11 వేల చిల్లర వో ట్లలో ఏ చెండువేలకు మించి రాజాలవన అతిశయోక్తిగాదు. జప్తి సుపక్షములో నొక అభ్యర్థి జయించుకడల చా. సి. నశేశమువలెయారగారికి పీదవ దిగి బి|| ఓ. తనికాచలంశెట్టి గారికి జయమున కవకాశము గలదు.

తిరువళిక్కేణి

కాంగ్రెసుకు పట్టుకొమ్మ యగు తిరువళిక్కేణిలో పో లింగుస్టేషను వద్ద ఈదినంతిరువళిక్కేణి వలె నున్నది. అన్నిడివిజను లలోకి ఈడివిజను చాల పెద్దది. ఇచ్చట 1847 కాసనసభా వోటరు. 666 భారతకాసనసభా వోటరులు గలరు. సరిగా 7 గం టలకు పోలింగు ప్రారంభమయ్యెను. అప్పటికప్పుడే, వోటరులు తండ్రిపతండాలుగా పోలింగుస్టేషనువద్ద జేరిరి. ఏవోటరులేతలో జూచిన, కాంగ్రెసు ఆఫీసువా రొసగిన నంబరు చీటిలే. ఏవై వున జూచినా "కాంగ్రెసుకు విజయవాదములే. పాపము జప్తి సుపక్షమువా రీ డివిజనునం దాశవలకొనిరి కాబోలు. ఎచ్చట జూచినా కాంగ్రెసు కార్డు, కాంగ్రెసు స్వచ్ఛంద నే నకులే. జప్తి సుపక్షపు "కార్డు" గాని, స్వచ్ఛంద నేవలుగాని కాంచుదమనినా కనుపించలేదు. ముప్పవీధి కాంగ్రెసు నాయ కులగు సత్యమూర్తిగారు స్వయముగా, పోలింగుస్టేషనునందుం డి కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో కార్యోత్సాహమును కలుగజే యుచుండిరి. ఈడివిజనులో నూటికి 95 వంతులు కాంగ్రెసు నకు వోటు జేయుచున్నారు.

తిరువటిళ్ళరన్ పేట

వోటరుల సంఖ్యలో నేమి, కాంగ్రెసుపై అభిమానము లో నేమి తిరువళిక్కేణి, తరువాత తిరువటిళ్ళరముపేటను జెప్పవచ్చును. ఇచ్చట 1121 కాసనసభావోటరులు, 378 భా రతకాసనసభ వోటరులు గలరు. 9 గంటలవరకు 300 కాసన సభ వోటరులు, 150 మంది భారతకాసనసభా వోటరులు వోటు జేసిరి. వోటరులలో చాలావు అందరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారికి వోటు జేయుచున్నారు. కాసనసభా వోటరులలో నూటికి 75 వంతులు కాంగ్రెసునకు వోటు జేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

చేపాకు

చేపాకు డివిజనునందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులెత్తి చాల కళావంతముగ నున్నది. ఇది చాట్టరు సి. నశేశమొదలియారు గారి దుర్గము. అయినను, వోటరులలో సభికభాగము, నశేశ మొదలియారుగారి కొకవోటును మిగిలిన మూడువోట్లను కాం గ్రెసు అభ్యర్థులకును నొసగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈడివి జనునందు 698 కాసనసభావోటరులును, 327 భారతకాసన సభా వోటరులును గలరు. భారతకాసనసభా వోటరులలోనే కొలదిమందియో తప్ప అందరును శ్రీనివాస అయ్యలగారికి వోట్ల నొసగుచుండిరి.

అమీరు మహాలు

అమీరు మహాలు డివిజనులో మాత్రము జప్తి సుపక్షము వారి ధ్యజములుగూడ అచ్చటచ్చట కనుపించుచుండెను. కాని, కాంగ్రెసు పతాకముల మరుకుదనము మాత్రము వానిలో కను పించుచున్నది. ఇచ్చట 587 కాసనసభా వోటరులు 249 భారత కాసనసభా వోటరులు గలరు. భారత కాసనసభ వోటరులలో సభికభాగము కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటు జేయుచున్నారు. కా సనసభా వోటరులు మాత్రము నూటికి 60 మంది కాంగ్రెసు వైపున పూర్తిగా వోట్ల నొసగుచున్నారు. మిగిలినవారు మాత్ర ము కొన్నివోట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు మిగిలినవానిని జప్తి సుపక్షపు అభ్యర్థులకు నొసగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది

రాయపేట

నియోజకుల బాహుళ్యమునందు రాయపేట డివిజను చాల ముఖ్యమైనది. ఈడివిజనునందు కాసనసభా వోటరులు 1015 రు, భారతకాసనసభా వోటరులు 825 రు గలరు. ఉదయము 10 గంటలకు కాసనసభా వోటరులలో 630 మంది భారత కాసనసభ్యులలో 100 మరు వోటుజేసిరి. ఈడివిజనునందెచ్చట జూచినను కాంగ్రెసు యెడల అపరిమితోత్సాహమే ప్రస్ఫుట మగుచుండెను. కాసనసభా వోటరులలో నూటికి 80 వంతులు కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటు జేయుచున్నారు. భారతకాసన సభ శ్రీనివాస అయ్యంగారి కొసగుచున్నారు. శ్రీయుత బుర్రా పత్తనారాయణశాస్త్రి స్వయము గా పోలింగు స్టే షనువద్ద యేర్పాటులజూచుచు, వోటరులందును, ప్రచారకులందు ను ఉత్సాహుత్తు పురికొల్పుచున్నారు.

మైలాపూరు

మైలాపూరు డివిజను పోలింగుస్టేషను కాంగ్రెసు విజ యమును జెప్పకయేజెప్పుచున్నది. ఈ డివిజనునందు మండల్లి వీధియందును, మాధవపెరుమలకోయిలవీధియందును చెండుపో లింగుస్టేషనులుగలవు. మొదటిపోలింగుస్టేషను క్రింద కాసనసభా నియోజకులు 779 ను, భారతకాసనసభా నియోజకులు 815 రును గలరు. చెండపోలింగుస్టేషనుక్రింద కాసనసభానియోజ కులు 988 రును, భారతకాసనసభానియోజకులు 456 రును గలరు. మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు మండల్లివీధియందు 500 కాసనసభా నియోజకులును, 150 భారతకాసనసభా నియోజకు లును వోటులరికార్డుజేసిరి. జప్తి సుపక్షమునకు జేరిన జె. ఎస్. రామనాధనుగారును మరొకందరును ఇటీవల బ్రహ్మాండ ప్ర యత్నముల నొనర్చుచున్నారు. కాని ఈదినమున వోటరులు కాంగ్రెసుయెడల గవ్వరుచుచున్న ఉత్సాహముగాంచినయెడల రామనాధనుగారి ప్రయత్నము లెంత నిష్ఫలములై నవిదెలియ నగును. ఇచ్చటివోటులలో నూటికి 75 వంతులవరకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే సంపాదించవచ్చునని అనుకొనుచున్నారు. మాధవపెరు మార్లు వీధి జప్తి సుపక్ష నూతననాయకులలో నొకరగు గోకతి నారాయణసామిచెట్టిగారిదుర్గము. చెట్టిగారుపోలింగుస్టేషనునం దుండి వోటరుల నాకర్షింపయత్నించుచుండిరి. కాని ఇచ్చటివో టరులు కాంగ్రెసుఅభిమానముం దిశరడివిజనుల కేమాత్రమును వెనుదీయుటలేదు. 11 గంటలవర కిచ్చట 300 కాసనసభా నియోజకులు 188 భారతకాసనసభానియోజకులు వోటుజేసిరి. వీరిలో అధికభాగము కాంగ్రెసునకు వోటుజేసిరి.

రాయపురము, చాకలపేట, రెండియార్ పేట, కొరుకు పేట, హర్షుగు, ముత్యాలపేట, కచ్చాలేశ్వరన్ డివిజను, కొ త్వలుబజారడివిజను, అమ్మకోకొవిలడివిజను, ఏడుబావులడివి జను, సామకాళుపేట, పెద్దనాయకన్ పేట, ట్రెవిలియన్ చేసిన్, ఎస్సన్ పేడు, పాక్కలొను- 15 డివిజనులలోను రెండి యార్ పేట, కొరుకుపేట, పెద్దనాయకన్ పేటలందు తప్ప మి గిలిన 12 డివిజను లలో ను కాంగ్రెసు వారికి జయ నూచనలు చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నవి. ఈ 15 డివిజనులలోను ఏడుబావులడివిజను, పాక్కలొను, ముత్యాలపేట డివిజనులలో కాసనసభకు వెయ్యిమంకి పైవ వోటరులు గలరు. పిదప పెద్దనాయకన్ పేట, రెండియార్ పేట, అమ్మకోకొవిలడివిజను, ట్రెవిలిన్ చేసిన్ డివిజనులలో నుమారు 800 పైగ రాష్ట్రసభావోటరులు గలరు. ఉదయం 7 గంటలనుంచి 12 గంటలవరకు అయాడివిజనులలోనివర్గితులు ఈమన వివరించుచున్నాము.

రాయపురము

మొత్తము వోటరులసంఖ్య- స్థానికసభ 854
సామ్రాజ్యసభ 270
ఇచ్చట కాంగ్రెసువారు జప్తి సుపక్షముకంటె బలముగలి గియున్నారు. పోలింగుస్టేషనువద్ద ఉత్సాహ సంతోగలేదు. వో టరులసంఖ్య అల్పమునటవలన త్వరలోనే పోలింగు ముగియవ చ్చును. సామ్రాజ్యసభకు ఎల్లరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటు జేయుచున్నారు.

చాకలపేట

మొత్తమువోటరులసంఖ్య- స్థానికసభ 598
సామ్రాజ్యసభ 323
ముత్యాలపేట, తరువాత ఈడివిజనులోనుండే యా త్సాహమెచ్చటను గన్పించుటలేదు. ఏ వీధి జూచినను కాంగ్రె సుజాతీయపతాకములు, జయజయధ్వజులు చెలరేగుచున్నవి. పోలింగుస్టేషనువద్ద ఉత్సాహమితీయముగనున్నది. చదువురా నివోటరు లధికముగ గలరు. పోలింగు చాలబాగానుగజరుగుచు న్నది. కాంగ్రెసువారికి 100 కి 60 వంతు వోటుజేయుదురని లెంపబడుచున్నది. చదువురానివోటరులవలన గలగు ఆలస్యము ధికముగనుండుటచే ఇతరవోటరు చాలాసహనమును గన్పరియి చున్నారు.

తండ్రియార్జీలు

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 840
సామ్రాజ్యసభ 212
జన్మకుమారులను అందుకున్నవారుగ పట్టి కమరస్వామి
చెట్టిగారికి పట్టుకొమ్మలలో నిదియొకటివిజను. 100-కి 70 వం
తులకు పైగ ఇవట జన్మకుమారులతో వోటు చేయవచ్చుట
చెలియవచ్చును. ఇదివరలో కాంగ్రెసుపక్షమున బనిచేయు
చున్నటుల సటింపిస్తవచారము కొందరు నేడు జన్మకుమారుల
నందు తేరి ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఇటు సామ్రాజ్య
సభకుమార్తెలు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థియు శ్రీనివాసయ్యంగారికి
సగమువోట్లకుపైగ దాగవు. కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిలో సామియె
కటాచలంకెట్టిగారికి మాత్రము చాలమంది వోటరులు వోట్లు
మని చెప్పచున్నారు.

కొరుకు పేట

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 587
సామ్రాజ్యసభ 237
ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసు కంటెను జన్మకుమారుల
నకే బలమధికముగ గలదు. సజ్జా ముసుసామిశెట్టిగారు సూతన
ముగ ఈ డివిజనుకు కార్పొరేషను కన్సిలరుగ ఎన్నికైన
బడిరి. వీరు జన్మకుమారుల తరపున బనిచేయుచున్నారు.
మిదుమిక్కిలి కీ॥ శ్రీ॥ సర్. పి. త్యాగరాయశెట్టిగారి కుటుం
బమున కీ డివిజనులో చాలకాలమునుండి మంచి పలుకుబడి
గౌరవముగలవు. ఇటీవల కాంగ్రెసువారి ప్రచారమువలన
జన్మకుమారుల మొకింత సడలినది. అందుచే మూడవవంతు వోటు
కాంగ్రెసువారికి రావచ్చును. సామ్రాజ్యసభకు కాంగ్రెసుపక్ష
మునకే బలమధికముగ గలదు.

హర్పరుడివిజను

డివిజను లన్నిటియందును ఇచట మహమ్మదీయతర వో
టరుల సంఖ్య స్వల్పము. స్థానికసభకు 64, సామ్రాజ్యసభకు
21 మంది వోటరులుగలరు. 10 గంటలకు, స్థానికసభకు 87 మంది
సామ్రాజ్యసభకు 12 మంది వోటుచేసిరి. రెండు సభలకును కాం
గ్రెసుపక్షమునకే అధికబలముగలదు.

ముత్యాల పేట

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 976
సామ్రాజ్యసభ 559
గం 10-80 లకు—స్థానికసభ 400
సామ్రాజ్యసభ 287
ఈ డివిజనులో పోలింగ్ స్టేషను ముత్యాలపేటమైనా
ల. ఈ డివిజనువోటరులలో అధికభాగము బ్రాహ్మణులు, నాటు
కోటి, బేరిశెట్టుగలరు. గతసంవత్సర మిడివిజనులోనే బేరిశెట్టి
సంఘమునకుజెంది, ఓ. తణికాచలం చెట్టిగారు, బుర్రాసత్యనా
రాయగారిచే కార్పొరేషను ఎన్నికలలో నోడిపోయిరి. పై
నుదహరించిన 15 డివిజనులలోకంటె ఈపోలింగ్ స్టేషనువద్ద
ఉత్సాహాధికముగ గలదు. కాంగ్రెసుప్రచారకులు చాల చురు
కుగ పనిచేయుచున్నారు. పోలింగ్ ఉద్యోగులు ఇద్దరుఉండుట
చేత పోలింగ్ శీఘ్రముగనే జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసు వారికి
100-కి 65 వోట్లకు తక్కువతే ఈ డివిజనులోరాగలవు. జన్మకు
మారుల కొసంగబడెడి వోట్లలో ఈ డివిజనువాసియగు బి॥బి॥
ఓ. తణికాచలంచెట్టిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచువారే అధిక
ముగ గలరు. ఇచట వోటరులం దధికభాగము చదువునచ్చినవారే
యగుటవలన పోలింగ్ సులభముగాను త్వరగాను జరుగుచున్నది.
సామ్రాజ్యసభకు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి అత్య
ధికముగ వోటుచేయుచున్నారు. ఈ డివిజను సామ్రాజ్యసభకు
గల వోట్లలో 8 వోట్లు కాంగ్రెసుకే బోవునటు నిస్సందే
హము.

కచ్చలేశ్వర్ డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య—స్థానికసభ 650
సామ్రాజ్యసభ 337
11-80 గంటలకు—స్థానికసభ 200
సామ్రాజ్యసభ (సుమారు) 100
కాంగ్రెసు పక్షముతరపున బనిచేయు ప్రచారకులను,
బండ్లుగూడ రక్కెనగనే గవ్వనువచ్చి ఇచట వోటరులందు
చాలభాగము కాంగ్రెసు, జన్మకుమారుల అభ్యర్థుల కిరువురును వో
టుచేసెదమని వాదనములు గాంచియుండిరి. ఇరువురు పక్ష
ములవారికిని సమానాకాశములుగలవు.

కొత్వాలుబజారు డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య—స్థానికసభ 821
సామ్రాజ్యసభ 121
12 గంటలకు—స్థానికసభ 117
సామ్రాజ్యసభ 50
ఈ డివిజనులో పోలింగ్ స్టేషను చైనాబజారునందలి
పచ్చయ్య కళ్యాణశాస్త్రి పట్టణ
మునకంతయు కూడలియనుటవలన ఉదయమునుండి తియకుండ
ప్రజావీర్య ధనుర్వేదిన్ శాలసంఘస్థాపకులు, అన్ని కళా
శాలల ప్రధాన్లులు తదితర ఉద్యోగిగనుటివటనే మోగుచున్నా
రే. వోటరుల సంఖ్య తక్కువైనను కాంగ్రెసు వారికివచ్చుటగల
బలమత్యధికము. వైస్రాయి అధికముగ గల నీడివిజనులో జన్మకు
మారులను ఏబదివోట్ల కంటె అధికముగ రాజాలవనుట వింత
గాదు.

విడువాపుల డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య—స్థానికసభ 1021
సామ్రాజ్యసభ 568
12 గంటలకు వోటుచేసినవారు—స్థానికసభ 500
సామ్రాజ్యసభ 215
వెనుకటిమారు కార్పొరేషను ఎన్నికలందీ డివిజనులో
గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు (కాంగ్రెసు) జన్మకు, స్వతంత్ర
అభ్యర్థులను ఓడించెను. పై వివరించిన 15 డివిజనులందును ఈ
డివిజనులో వోటరులసంఖ్య అధికము. డివిజనులో కన్సిలరు
రంగయ్య నాయుడుగారి కృషిచే ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసుకు
చాలబలము గలిగియున్నది. ఇచట నూటికి 70 వంతులు కాం
గ్రెసుపక్షమునకే వోటు రాగలవని రూఢిగ చెప్పవచ్చును.
పోలింగ్ సెన్సుడిగ జరుగుచున్నది. పోలింగువారి ఏర్పాటులు
శ్రద్ధాపరుగనున్నను పోలింగ్ శీఘ్రముగ జరుగుటలేదు. సా
మ్రాజ్యసభకు కాంగ్రెసుకు సంపూర్ణబలముగలదు.

సావలకూర్ పేట

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య—స్థానికసభ 634
సామ్రాజ్యసభ 442
12 గంటలకు వోటుచేసినవారు—స్థానికసభ 270
సామ్రాజ్యసభ 192
ఈ డివిజనులో అధికభాగము వోటరులు గజరాతి, మా
ర్యాడి సంఘమునకు చేరిన వర్తకులు. వీరికి కాంగ్రెసుపై గల
యభిమానము కార్పొరేషను ఎన్నికలందు బాగుగ స్పష్టమయ్యె
ను. డివిజనులో వోటరులసంఖ్య అధికముగ తేవున్నను ఉన్న
వోటరులందరూ కాంగ్రెసునే బలపరచుచున్నారు. జన్మకు
మారులతో డివిజనులో పలుకుబడి బొత్తిగ లేనేలేదని జెప్ప
వచ్చును. ఇచ్చట పోలింగ్ స్టేషనువద్ద జన్మకు స్వరూపమే
లేదు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు చాల ఉత్సాహముతో పని
చేయుచున్నారు.

వెద్దనాయకన్ పేట

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 898
సామ్రాజ్యసభ 524
12 గంటలకు—స్థానికసభ 350
సామ్రాజ్యసభ 220
జన్మకుమారులను బలము, పలువురుడిగల డివిజనులో
నిదియొకటియని జెప్పవచ్చును. ఎన్నికలకు కొలదిదనులకు
ముందుగా కాంగ్రెసువారు తీవ్రముగ ప్రచారముచేసినను అంతకు
ముందు కొంచె ముపేతువహించుటందేసి జన్మకు పక్షమునకు
ప్రోవయ్యెను. ఉదయము కాంగ్రెసు వారింజీయరులకొందరిని
ప్రతిపక్షులు దౌర్జన్యముతో కొట్ట ప్రయత్నించిరి. పోట్లు
జరుగకముందే కాంగ్రెసు ప్రచారకు లధికముగ నేతెంచు
టచే ప్రతిపక్షులు పారిపోయిరి. పిదప నెట్టి అల్లరి జరుగక
కాంతముగ గడచెను.

ప్రెవిలియన్ బేసిను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య—స్థానికసభ 830
సామ్రాజ్యసభ 482
12 గంటలకు—స్థానికసభ 375
సామ్రాజ్యసభ 200
ఇచ్చట గడచిన కార్పొరేషను ఎన్నికలందు కాంగ్రె
సు అభ్యర్థికి విజయము కలిగెను డివిజనులో పూర్వము కం
టెను కాంగ్రెసుకు పలుకు బడి హెచ్చు గను న్నది.
పోలింగ్ నిదానముగ జరుగుచున్నది ఈ డివిజనులో ముప్పా
లికభాగము వోటరులందరూ కాంగ్రెసుకు వోటుచేసెదరని
చెప్పవచ్చును.

ఎస్టేటు డివిజను

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 216
సామ్రాజ్యసభ 120
ఈ డివిజనులో గుజరాతీ సంఘమువారి రధిక సంఖ్యా
కులు. కాంగ్రెసువారికి మంచిబలము గలదు. ఈ డివిజనులో
జన్మకువారి నామరూపములే గానము.

పార్కుటాను

మొత్తము వోటరులసంఖ్య—స్థానికసభ 978
సామ్రాజ్యసభ 668
12 గంటలకు—స్థానికసభ 350
సామ్రాజ్యసభ 235
ఈ డివిజను పొరులు దాదాపు ఎల్లరును హిందువులే
యెనను 2 సం॥లకు పూర్వము జరిగిన కార్పొరేషను ఎన్నికల
లో కాంగ్రెసు సభ్యుడగు అట్టల్ హమీదుఖానుగారిని
ఎత్తుకొని కాంగ్రెసు అభిమానమును ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు
డివిజనులో మంచి పలుకుబడిగలదు. సామ్రాజ్యసభకు ఈ డివి
జనులో వోటరులు దాదాపు 700 మందిగలరు. వీరిలో జన్మకు
పక్ష అభ్యర్థియగు చక్రయ్యశెట్టిగారికి 100 వోట్లకుపైగ లభించ
వని జన్మకువారే నమ్మకముతో చెప్పుచున్నారు.

చెన్ననగర మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము

చెన్ననగర రాష్ట్రీయ శాసనసభ మహమ్మదీయ నియో
జకవర్గ శాసమున కీదినమున జరిగిన యెన్నికలందుగూడ ఎచ్చట
జూచినను, కాంగ్రెసు విజయమాచనలే, బలముగ గనుపించు
చున్నవి. ఈ స్థానమునకు కాంగ్రెసువారు అబ్దుల్ హమీదు
ఖాన్ గారిని నియమించిరి. హైకోర్టు వకీలగు. మ. అజముగారు,
స్వతంత్ర అభ్యర్థిగనిలిచి పోటీజేయుచున్నారు. మహమ్మదీయ
నియోజకవర్గమునకంతకును, నగరమున వేర్వేరు భాగములందు
అయిదు పోలింగ్ స్టేషనుల నేర్పరచిరి. సుమారు 3270 మహమ్మ
దీయ వోటరులు గలరు. అన్ని డివిజనులందునుగూడ, అబ్దుల్
హమీదుఖాన్ గారికే అధిక సంఖ్యాకులు వోటు చేయుచున్నారు.
భారతశాసనసభకు, మహమ్మదీయ నియోజక వర్గ స్థాన
మునకు నిలిచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు ముర్తజా సాహెబు
గారు పోటీలేకయే యెన్నుకొనబడిరి. అందుచే, భారతశాసన
సభాశాసమున కెన్నికలు జరుగుటలేదు.

చెన్ననగర హైందవ క్రైస్తవ నియోజకవర్గము

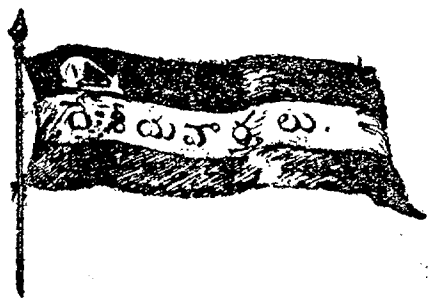
చెన్ననగర హైందవ క్రైస్తవ నియోజకశాసనసభా స్థా
నమునకు ఇద్దరు అభ్యర్థులు పోటీజేయుచున్నారు. అందొకరు
శాసనసభాభ్యర్థులగు ప్రొఫెసరు రత్నస్వామిగారు. రెండవ
వారు ఇది న ర కు ప బ్లి కు వ రు గ్న డి పా ర్టు
మెం టు నూ ప రిం టెండిం గు ఇం జ నీ రుగ
మండి విరమించుకొనిన బి॥ బి॥ ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామి
మొదలియారుగారు. ఈ నియోజకవర్గమున 1800 వోటరుగలరు.
ఆరు పోలింగ్ స్టేషనులు గలవు. నగరమున గనిపించుచున్న ఉత్సా
హమును గాంచినయెడల ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారికి
అపూర్వవిజయము గలుగునట్లు గనుపించుచున్నవి. ప్రొ. రత్న
సామిగారి స్థితి అంత ఆశను గలుగజేయుటలేదు. ఎచ్చటజూచి
నను, ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారి “మోటారుకార్లు”
“గుర్రపు బగ్గీలు” వోటరుతో వాయువేగమున పరుగెత్తుచుండె
ను. రత్న సామిగారికి యానసౌకర్యములు తగినన్ని యున్నట్లు
గనుపించదు. చాలమంది యువకులు ఇరుపక్షములను స్వచ్ఛంద
సేవకులుగ నపరిమితోత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

మహమ్మదీయ స్థానమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అబ్దుల్
హమీదుఖాను సాహెబుగారికిని, భారత క్రైస్తవసంఘముందు
స్వతంత్ర అభ్యర్థి ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారున
కును జయనూచన లధికముగ గలవు.

ఓట్లు లెక్కించు తేదీలు

శాసనసభల ఎన్నికలు చేతు జరుగయవచ్చు. ఓట్లు ఈది
గువ తేదీలందు రిఫను భవనములలో లెక్కించబడును.
మదరాసు శాసనసభ మహమ్మదీయతర స్థానములు—
2-11-26 12 గంటలకు.
మదరాసు శాసనసభ మహమ్మదీయ స్థానము 13-11-26
11 గంటకు.
భారతశాసనసభ మహమ్మదీయతరస్థానము 15-11-26
11 గంటలకు.

అఖిలభారత ప్రాచ్య విద్యవ్యవస్థ 7 వ తేదీ సాయం
క్రమేతో ముగిసెను. అలహాబాదు వైసుఖాస్సలరు డాక్టరు గం
గానాధరథో శ్రుతినిధులకు విద్యోసంగిరి. ప్రతి సంవత్సరమును
నభను జరుప నిశ్చయింపబడినది. వచ్చేసంవత్సరము సభ లాహో

కావ్యరచనానికా దీపావళిదర్శనము చేసెను. దీక్షానిక
మహారాజ కుమారుడును లింగిడి యువరాజును వచ్చిరి.
(అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

ధిల్ల, నవం. 7:- రాజప్రతినిధి దంపతులు పర్యటనము
ను ముగించుకొని సేటియందయమున ధిల్లికివచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, గవర్నరువారి పతీమణియు 5 తేదీ గురువా
రమునాడు తేదీను కల్బులతో విందునకు బోయిరి. కుక్రవారము
నాడు బాలికాభటుల ఆటలలో గెలుపొందినవారికి విల్సన్
పతి పారితోషికము లొసంగెను.

నర్ లి. విజయరాఘవాచారిగారు

బొంబాయి, నవంబరు 6:- నర్ లి. విజయరాఘ
వాచారిగారు సేటియందయమున పల్లికపర్వము కమిషనులో
చేరుటకై ధిల్లికివచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

జూజూమ్యడియ సంఘమువారు సర్దారు సేద్యుటచేయుట
దీని (మరియు) సాహెబుగారికి మంగళవారం 9వ తేదీ
4-48 గా జాఫర్ సారంగిపిటి 9/11 "దారులు ఇసారతు" భవన
మునందు (ఇక్కడ) భవనమువెనుక, బార్నింగ్) అల్ప
హారముల విందొసంగెదరు.

ఫ్రెంచి వైమానికుల ఆగమనము

కరాచీ, నవంబరు 7:- ధిల్లీనుండి నిన్నటిసాయంత్ర
మునకు కత్తెను రిగ్నాటు, లెఫ్టినెంట్ కోట్టు అనుచు మునికు లిచ్చ
టకు వచ్చిరి. సేటి ఉపాధ్యక్షులను బయలుదేరి వారు పారిసు
పయనమై వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా హోక్మోర్లు

ధిల్ల, నవం. 6:- గౌరవనీయులగు జస్టిసు రాన్ కెన్ గా
రు సేటినుండి తమ్మును ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించి
నట్లు తెలుపుచే టెంట్ అధికారము వచ్చునరకు కలకత్తా హో
క్మోర్లు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనులను చేయుచుందురు.
(అ. ప్రె.)

ఇండియన్ ఇంజీనియర్ మెయిలు

అలహాబాదు, నవం. 6:- ఇండియన్ ఇంజీనియర్ మె
యిలు నిన్నటిదినమున అలహాబాదునుండి పోవునప్పుడు ఈ
స్టుఇండియన్ రైల్వే అధికారుల ఆహ్వానముపై ప్రధాన న్యాయ
మూర్తియు కమిషనరును లక్నో డివిజన్ మెయిలును
చూచుటకై చాకిరిచేయిరి. (అ. ప్రె.)

రావల్ పిండియందు ఎమ్. సి. సి

రెండవసారి ఆటకూడ డ్రా అయ్యెను

రావల్ పిండి, నవంబరు 6:- మొదటి ఆటవలెనే రావల్
పిండియందలి రెండవసారి ఆటకూడ ఎమ్. సి. సి. మేచ్ డ్రా
అయ్యెను. మూడు గంటల యిరువది నిమిషములలో ఎమ్. సి. సి.
సి. 280 పాయింట్లు స్కోరు చేసెను. అల్పహారసమయమునకు
నల్లరు ఆటగాండ్రు అయిపోయిరి. తేలు నూటమాడున్ను,
అయిపోవడమునకు వెయ్యి నూట యిరువది అయిదు పా
యింట్లు స్కోరు చేసినవారిలో ముఖ్యులు. 105 నిమిషములలో
కే తము పాయింట్లు సంపాదించెను. కాని
వైయిటు శతము సంపాదించుటకు మూడు గంటలు తీసికొనె
ను. ముగ్గురు ఆటగాండ్రు అయిపోగొట్టి 95 పాయింట్లు జగ
త్పాదము సంపాదించెను. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చినట్లు అల్ప
హారసంతరము 105 ఆట ప్రారంభించెను. కాని యిరువదియే
దురన్నలకు ఆరగటలలో ముగ్గురు ఆటగాండ్రు తోడ్పడ్డారు. మ
దకు 5-15 గంటలకు ఆట చాలింపబడెను. అప్పటికి మొత్తము
మీద ముగ్గురు ఆటగాండ్రు అవుట అయిపో నూటయెనిమిది
పాయింట్లు గలవు. ఫెలోజ్ ఖాను అయిపోలేదు.

తేపు బయలుదేరి ఎమ్. సి. సి. లా హోర్లు వడలు
కున్నది. (అ. ప్రె.)

హుగ్లింగ్ దిలో పడవ ములిగిపోవుట

వడ్డరు మనుష్యులు చనిపోయిరి

కలకత్తా, నవంబరు 7:- కుక్రవారమునాడు రాత్రి
హుగ్లింగ్ దిలో పడవ ములిగిపోవుటచే యేడ్గురు మనుష్యులు చని
పోయిరి. కాళికాదేవి జలకమాడుటను జూచుటకు నాటు
తొట్టిపడవమీద పదిమంది గ్రామస్థులు కలకత్తాకు వచ్చిరి.
నదిపోటు సమయమున వాలుగా బయలుదేరి యింటికి పడవలో
వారు పయనమైరి. బయలుదేరిపోవుచుండ దారిలో నున్న
ఒక స్త్రీను బోటును తొట్టిపడవ దీక్షాని తలక్రిందయ్యెను. స్త్రీ
ను బోటుగొలుకు పట్టుకొని ముగ్గురు ప్రాణముల రక్షించు
కొనిరి. స్త్రీనుబోటునుగలవారు వీరల రక్షించిరి. కల్కినయే
డ్డరును కెరటము లాగుకొనిపోయెను. ఎంత కెడకీను వారు
దొరకరైరి. (అ. ప్రె.)

వాయుపవనముయొక్క అభివృద్ధి

సిక్రా, నవంబరు 7:- నిన్నటినిమ్మము అరేబియా సము
ద్ర ఆగ్నేయములమున గలదు. సింహళమునుండి మళయాళము
వరకును వాయుభారము అభివృద్ధి నొందుచున్నది. దక్షిణ మళ
యాళముందు అది తీవ్రమగు బయలు దేరవచ్చును. కోరమాండ
లు తీరముందు గట్టివానకరి నెను. పడమటితీరముందలి కల్కాల
ము తూర్పుతీరముగ సాగిపోయెను. దక్షిణ యిండియా మదరా
సునకాగ్నేయమునందు సర్వసాధారణముగ వర్షించెను. మై
సూరు, మళయాళము, మదరాసు దక్కనులందు అచ్చటచ్చట
వర్షించెను. ఉత్తరమదరాసు తీరముందు స్వల్పవర్షము కురిసెను.
తిరువేళ్ళియుండు క్షే ఆంగ్లము, పంబు 4, నాగపట్టణము,
తిరుచనాపల్లి 2, కడలూరు 6, మదరాసు 2, కొడైకనాలు
1, నెల్లూరు 4, మెర్కా రా యందు క్షే ఆంగ్లములు వాన
గరిసెను.

సూచన:- ఆగ్నేయ మదరాసునందు వర్షపాతము తగ్గి
మళయాళముందు హెచ్చవచ్చును. (అ. ప్రె.)

తేపాలయోడలు

బొంబాయి, నవం 6:- క్రిందటి నెల 28 వ తేదీన
లండనునుండి తేపాలతో బయలుదేరిన పి అండు ఓ మెయిలు
స్త్రీయరు "మూల్తాను" నాల్గవ తేదీ ఉదయం 4-30 నిమిషములకు
సూర్యునికాలునకు చేరెను. పి అండు ఓ మెయిలుస్త్రీయరు "మ
లోజా" 5 తేదీ కుక్రవారమున లండను చేరెను. బొంబాయి
నుండి 28 తేదీన తేపాలతో బయలుదేరిన "రామ్పూరా" 5 తేదీ
ఉదయం 7 గంటలకు మార్సెయిల్ను చేరెను. అచ్చటనుండి పి
అండు ఓ స్పెషలు ప్రెయిసులో పోవు ప్రయాణికులు తనివార
ము మధ్యాహ్నమునకు లండను చేరుదురు. తేపాలు ఆదివార
ముదనుమున లండనులో బట్టాచా చేయబడును.

సేటి మధ్యాహ్నమున కేజరీహింద్ అను మెయిలు స్త్రీయరు
ఇంగ్లీషు తేపాలతోను లండను మార్సెయిల్ను ప్రయాణికులతోను
బయలుదేరినది. లండను ప్రయాణికులలో గౌరవనీయులగు జస్టి
సు కె. యల్. రానుగారుండెరి.

బి. ఐ. యన్. యన్. "బాంబాయి" అను స్త్రీయరు సర
కులతోను ప్రయాణికులతోను సేడు బాస్రానుండి దిగెను.
బాస్రానుండియే "ఎరోలా" స్త్రీయరుగూడ వచ్చెను. గ్లాస్టోనుం
డి సీటి ఆఫ్ వారిస్ అను స్త్రీయరు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

దీర్ఘకాలముగా నున్న వ్యాధులను
అత్యద్భుతముగా కుదుర్చుట

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురస్థులును ప్రస్తుతము
మద్రాసు, మైలాపూరు, నెల్ థోమునందు లీన్ పెరారియా వీధి
లో అల్పవృద్ధులొకరియందున్న స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయు
ర్యవైద్యములు అత్యద్భుతముగాను అతీక్రమముగాను, పనితీరు
నని వ్రాయుట కంతయు సంతసిండుచున్నాడను. నేను 15 సం
వత్సరములనుండి శరీరమునందు రక్తము చెడి శరీరము కఠినత్వము
బొందుట, నల్లబారుట, మెదడునందు జడియెక్కువౌట శరీరము
మొద్దు బారుట మొదలగు వ్యాధులచే బాధపడుచుంటిని.
నేను ఒకమాసము స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయుర్యవైద్య
ధర్మమున నేవించితిని. ఇప్పుడు నాకు సంపూర్ణముగ ఆరోగ్యము
కలిగినది.

పి.సి.రామానుజయ్యంగారు, పట్టణమునందు, రామగూడెం

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలు జరుపరు

ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారు 1927 సం॥ మెట్రిక్యులే
షనుపరీక్ష జరపరని రిజిస్ట్రారుగారు తెలుపుచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

కేంద్రస్థానము మార్పుట

మాద త్ర ముండలవాసులు, పలువురు విశ్వవిద్యాలయ
కేంద్రస్థానమును బెజవాడనుండి గుంటూరుకు మార్పుటవిషయ
మందు చేయుచున్న యత్నములు ప్రతికామాత్మకయగు నాంగ్ర
ప్రతికయందు గోచరించుచునే యున్నవి.

గుంటూరు ప్రాముఖ్యము, ప్రాచీనమేగాక సాధునికము
గూడ ననువిషయము, ఆంధ్రులకు సర్వత్ర విజితము. ఆధునిక
కాలమున నాంగ్రసారస్వతయగమునకు, గురువులగు శ్రీ అస
ధాని శిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారి యునికయే, ఆంధ్ర
సాహిత్యమునకును తమూలమున నాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు
ను ప్రధానదోహదము. తమ రచనలు, ప్రవంగములు, భాషాం
తరములలోనికి గ్రహింపబడుచుచేత, కలుగజోవు నిరుత్సాహ
ముగ గౌరవమును నాల్గభావము ప్రపాదించుచున్న, పండిత
రత్నములగు శ్రీ ఆచార్యుల వారితో మహాభావపులకన్న విశ్వ
విద్యాలయమునకు ప్రాప్తు మరేదేదీ?

మావంటి శ్రీజుజుల బట్టివిషయముల ప్రాతినిధ్యము,
దేశమింకను నొసగవచ్చును విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులు, మాద త్ర
ముండలవాసినులగు శ్రీ జనుల కుత్సమున నావిన్నపము
నాలించి కేంద్రస్థానమును, కవిపండిత శోభితమును రాబోవు
భారతీయ నూతనసాహిత్యయగమునకు, నాండిరంగమును,
ఏతద్రంగ సూత్రధారులగు శ్రీ ఆచార్యులవారికి వానస్థాన
మును, అనాదివిద్యాలవాలమును నగు, నట్టి గుంటూరుపురము
నకు నచిరకాలములో మార్పురని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఒక ప్రార్థయిత్రి.

భారతీయ క్రైస్తవ మహాసభ

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గోరుట

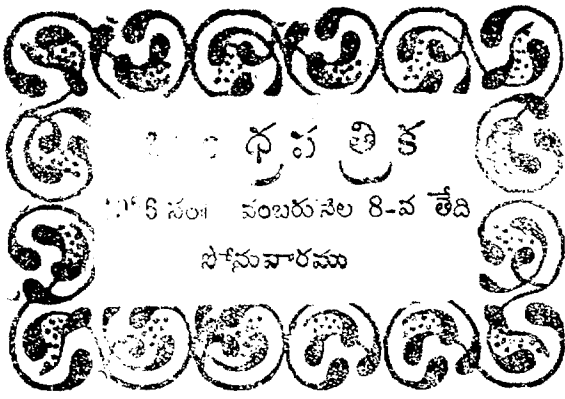
అలహాబాదు, నవంబరు 6:- సేడు జాబ్బాగారి అధ్యక్షత
క్రింద జరిగిన భారతీయ క్రైస్తవ మహాసభలో సాంఘిక ప్రా
తినిధ్యము తమ ఆదర్శము కాకపోయినప్పటికిని ప్రస్తుతము దేశ
ములో నున్న పరిస్థితులవలన అట్టి దవనరకుని చెప్పుచు భారతీ
య క్రైస్తవులకు ప్రజాసంఘములలో ప్రాతినిధ్య ముండవలె
నని కోరుచు తీర్మానమును గావించిరి. సహకార సంఘమును
సాపింపవలెననియు, సాంకేతిక వ్యవసాయ వృత్తులను క్రైస్త
వు లనలంబింపవలెననియు హింగూదేశముందు యుక్త టెను
చర్చి యుండుట అనవరతమనియు తీర్మానములు గావించబడెను.
సాంఘిక నైషమ్యములవలన బాధల నొందుచున్న సోదర సం
ఘములకు సానుభూతిని పంపవలెనని సభవారు నిశ్చయించిరి.

ఈదినవ్యాసములు చదువబడి చర్చింపబడెను:- "మన
సితి, సాధక బాధకములు" యం. యల్. సి., హెచ్. డేవి
డ్లుగారిచేతను రాష్ట్రములలోని భారతీయ క్రైస్తవులకు సంబం
ధించిన సమస్యలు అనునది ప్రాధెనరు కె. రుద్రగారిచేతను,
గ్రామ క్రైస్తవుల సమస్యలు అనునది పాలుగారి చేతను వ్రా
యబడెను.

శాసనసభకు నామినేషనులు

సానిక శాసనసభకు క్రైస్తవ సభ్యుని నామినేటు చే
యనప్పుడు ప్రభుత్వమువారి దినున నామములను విచారించవల
సినదని సభవారి దినుననామములను కేర్పొనిరి.- ఇ. వి.
డేవిడ్లు బారిష్టరు కాన్పూరు, జె. జె. సిమియన్ ఆడ్వకేటు
అలహాబాదు, హెచ్. డేవిడ్లు ప్రస్తుత సభ్యుడు, సుకూల్ పి.
యన్. చాగు, ఆర్. కె. ముఖర్జీగార్లు.

ఈసంవత్సరమునకు అలహాబాదు యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రారు
జె. యం. డేవిడ్లుగారు అధ్యక్షులుగాను ఇ. వి. డేవిడ్లుగా
రు కార్యదర్శిగా వున్నట్లు నామినేషన్, (అ. ప్రె.)

సహకార లాభమా?

—శ్రీశిశి—

మృడ్డిమెను మెజారిటీ కమిటీనూచనలే, అధ్యాత్మముగ నుండగ, శాసనసభలకొరకు జేసిన మాతననిబంధనలు మరింత యనవ్యముగ నున్నవి. సహకారము నవలంబించవలయునని, అధికారు లొకవంక ప్రజలనుగోరుచు, వేరొకవంక సంస్కరణముల నింకను సంకుచితపరచుట ఎట్టివిచిత్రమో యూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సులుగగాక, వేరొకరితీ తీర్మానములను ప్రవేశపెట్ట గోరుచో, అధ్యక్షుని సమ్మతి బడసిన చాలదట. ఏశాఖ కాతీర్మానము జేయనో, ఆశాఖకు సంబంధించిన ప్రభుత్వసభ్యుని యనుమతినిగూడ బడయవలయునట. ఇటుల యిరువుర యనుమతి బడసినను, రాష్ట్రములలో గవర్నరుగారును, కేంద్రశాసనసభలో రాజప్రతినిధిగారును నిరాకరింపవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము అధ్యక్షుని యనుమతి యున్న జాలును. నూతన నిబంధనలప్రకారము, గవర్నరుగారికిగాని, గవర్నరుజనరలుగారికి అడ్డను నిచ్చుటకు వీలుండదు. ప్రభుత్వమువారిచర్యలగూర్చి గవర్నరు గవర్నరు జనరలులకు నివేదించ వీలుండదు. సమాఖ్యాసక తీర్మానముల గావించుటకుగాని, వందనముల సర్పించుటకుగాని, అవకాశ ముండదు. ఇట్టి స్వల్ప విషయములకుగూడ, గవర్నరు, గవర్నరు జనరలు గార్లదయపై నాధారపడియుండవలయును. మరియొక విచిత్రమగు నిర్బంధము బయలుదేరినది. మంత్రుల పరిపాలనముపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రతిపాదించుట కిదివరకు సులభసాధ్యమయ్యెడిది. ఇకముండుటలగాక, చెన్నరాజధాని శాసనసభలో నలువదిరెండుమంది సభ్యులు లేచి యడిగిన గాని, అధ్యక్షుడందుకు సమ్మతించ వీలులేదు.

సామాన్యముగ అప్పటికప్పుడు నలువదిరెండుమంది సభ్యులు లభించుట కష్టము. చర్చ జరిగిన పిమ్మట వోటుజేయుట వేరు. అంతకు పూర్వమే యితరుని దొరకుట వేరు. మంత్రు లికమీద గుండెగూలు దీరియుండవచ్చును. శాసనసభవారియొద్దిగూర్చి భయపడ సక్రమలేదు. ప్రభుత్వ సభ్యులును నామినేటెడు సభ్యులును మంత్రులకు తోడ్పడుట అనుభవసిద్ధము. వీరికి దోడు, మంత్రీ పక్షమువారు కొలదిమంది చేరునెడల, శాసనసభవారిని పూర్తిగ ధిక్కరింపవచ్చును. మంత్రులకు బాధ్యత గలదనియు అందుచే నా పదవుల సంగీకరించుట మేలనియు, జెప్పవచ్చు మితవాదులును సహకారవాదులును, ఇకము దిట్టినిరర్థకవాదమును జేయుటకు వీలుండదు. శాసనసభవారి హక్కులను, అధ్యక్షుని అధికారముల నీతిను దీసివైచుటకు కారణము లేకబోలేదు. శాసనసభలలో కాంగ్రెసు

పక్షమువారధికముగ ప్రవేశించెద రను భీతియు, అధ్యక్షపదవిని కాంగ్రెసుపక్షమువారాక్రమించు కొనెదరను భయమును, ఇందుకు కారణమైయుండ నోవు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినది గాదని భారతశాసనసభాతీర్మానమును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినదిగాదని రాష్ట్రీయ శాసనసభా తీర్మానమును పాలకులు నిరాకరింప వచ్చునని మరియొకనిబంధన గలదు. ఇండియా మంత్రుగారు విపరీతప్రసంగము గావించుచో, దానిని గూర్చి చర్చించుటకు శాసనసభలకు వీలుండదు. ఇంకను ఇండియా ఆఫీసువారి దుష్కార్యములను శాసనసభలు చర్చింప వీలులేదు. సామాన్య సమావేశ తీర్మానములను వీరు విచారింప జాలరు. ఆరుసంవత్సరములు సంస్కరణములు జరిగిన పిమ్మట, వానిని విస్తరింపజేయుటకు మారుగ సంకుచితపరచుట, మిక్కిలి విపరీతము. సహకారముపై నభిలాష గలవారితటితో నయినను, తెలివిదెచ్చుకొని కాంగ్రెసువిధానముననుసరించి, నత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుట వివేకము. లేనియడల దేశ మింకను వధోగతికి బోవుటకే, వీరు తోడ్పడినవారయ్యెదరు.

ఎన్నికలు: అనంతరము

శాసనసభల ఎన్నికలు నేటితో దీరిపోవును. అనంతరకర్తవ్య మేమియో ప్రాజ్ఞులు యోచించుట ముఖ్యము. ఇంతకుమున్ను స్వరాజ్యపక్షము విడిగ కృషి సలిపియుండెను. కొంతకాలమువరకు కాంగ్రెసు ఆదరణ నిది పడయలేదు. పిమ్మట అనుజ్ఞ బడసెను. అటుపిమ్మట కాంగ్రెసే స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము సంగీకరించెను. నేడు స్వరాజ్య పక్షము కాంగ్రెసునందు లీనమయినది. అందుచే స్వరాజ్యపక్ష మెటుబోయిన నేమియనిచెప్పి, కాంగ్రెసు అభిమాను లెవరును వైదొలగియుండజాలరు. కాంగ్రెసును గౌరవించెడివారెల్లరును కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుట సముచితము. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలలో జేరి నపిమ్మట ఎటుల ప్రశంసార్హముగ కృషి సలిపిరో పాఠకులకు మరల వివరింప నవసరములేదు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు తమ కున్న యవకాశముల నన్నిటిని స్వరాజ్యపక్షమువారు వినియోగించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారిసంఖ్య యధికముగ నున్నచోటుల, ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగింపబడెను. ఇతరచోటుల, వీరి పలుకుబడి పరిస్పృటమయ్యెను. భారతశాసనసభలో ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుటకును, స్వాతంత్ర్యనిరోధమును ఖండించుటకును, స్వరాజ్యపక్షమువారు పాటుబడిరి. వీరికి అధిక సంఖ్యలు లేకబోయినను, ఇతరపక్షములవారిని చాలవరకు తమతోబాటుగ ముందుకు తీసికొనిపోగలిగిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ యసమ్మతిని తెలుపుటకు ఒక్కమృడిగ శాసనసభలను వీడివచ్చిరి. కాంగ్రెసుబలము లేనపుడే, ఇంత శ్లాఘనీయముగ బనిచేసినపుడు, కాంగ్రెసు తోడ్పాటుతో స్వరాజ్యపక్షమువారు రెంతపట్టుదలతో పాటు పడగలరో యూహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు విధించిన కార్యక్రమము వికముండు నిష్కర్ష గ కొనసాగించుటకు, అసాను కాంగ్రెసుసభలో తగిన కట్టుదిట్టముల

జేయవలయును. కాంగ్రెసుకుబోవు ప్రతినిధులకు ప్రజలు తగిన ఆదేశము నొసగి, వారిద్వారా తమకోర్కెల నీడేర్చుకొనవలయును. ఒకరు ఏటికిని ఇంకొకరు కోటికిని దీసిన ప్రయోజనము లేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయమును యథావిధిగ నిర్వహించుట కేర్పాట్లు జరుగవలయును. శాసనసభలకు వెలువలను లోపలనుగూడ స్వాతంత్ర్య సంపాదనకై కృషి జరుగవలయును. కాంగ్రెసునందేశము నెరవేరుట కీమారు ఎక్కు దవకాశములు గలవు. ప్రస్తుతసందర్భములలో మంత్రీపదవుల సంగీకరించుటవలన నిసుమంత యు ప్రయోజన ముండజాలదు. సంస్కరణములింకను సంకుచిత మగుచున్నదినములలో, ఉద్యోగపనవులలో బ్రవేశించువారు, దేశపరాధీనతను చిరకాలము నిలిపియుంచుటకే తోడ్పడెదరు. భారత శాసనసభయు, కాంగ్రెసుసభయు కోరిన నేపనలో డిమాండు సఫలమయినపుడే, సహకారము నలుపుటకు సాధ్యపడును. శాసనసభలలో నిరోధ కార్యక్రమము కొనసాగునటుల జూడవలయును. శాసనసభలవెలుపల జరుగదగిన కార్యక్రమ మింత కన్నను ముఖ్యమని గ్రహించుట యవసరము. శాసనసభలలో ఏ కొలదిమంది ప్రతినిధులకో పని యుండును. మిగిలినవారందరకును పనిగలిగించెడి నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, ప్రజాశక్తిని తద్వారా వృద్ధిచేసిందించి, దేశమును ముందుకు గొంపోవుట అత్యంతావశ్యకము. స్వరాజ్యము స్వశక్తిచేసినే ఆధారపడుననుట స్వతస్సిద్ధమగుటచే, నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల ఉపేక్ష వహించుటకు వీలు లేదు. ఎన్నికలగడవిడలో నిర్మాణ కార్యక్రమమును గమనింపకున్నను, ఇకముందీవిషయమై ప్రజలెల్లరును శ్రద్ధవహించి పాటుబడు నటుల జూడవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమము ద్వారాగాని, సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకు సాధ్యపడదని, గాంధీమహాత్ముడు మున్నగునాయకులు వ్యక్తపరచి యుండిరి. అందుచే అంత్యచర్యకు దేశమును సంసిద్ధపరచుటకు, శాసనసభల వెలుపల నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగవలయును. గ్రామపునర్నిర్మాణముగూడ ఇందు చేరినదే. ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజాశక్తి బలపడుకొలదియు, స్వరాజ్యము సుస్థాపిత మగుచుండును. ఈ సమయమున నిర్మాణకార్యక్రమమునందెల్ల ముఖ్యమగు కద్దరును మరచుటకు వీలుండదు. కద్దరు నిర్మాణము, ప్రజల ప్రాథమికధర్మము, ప్రజాసామాన్య స్థితిని చక్కబఱచుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గముండజాలదు. అఖిలభారత తంతుకారకసంఘమునకు చందాలు త్వరితముగ చేరుటలేదని, గాంధీ మహాత్ముడు యీవారపు “యంగుఇండియా” పత్రికలో వ్రాసెను. నూలుపడుకుట నొకవ్రతముగ భావించినగాని, యిట్టివనులు నెరవేరవు. ఎన్నికల అనంతరము జరుపవలసినకర్మకాండ చాల గలదు. శాసనసభలలో బ్రవేశింపజాలనివారు, నిరాశజెంద నవసరము లేదు. శాసనసభలవెలుపల జేయదగిన పని చాలగలదు. శాసనసభాప్రవేశము కేవలము గౌరవమని భావించువారు దిగులుజెందినను, ప్రజాసేవ కెట్టి యవకాశములు లభించినను, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు వానిని తప్పకచేపట్టెదరు. కాంగ్రెసుపక్షమునకు శాసనసభలలో జేరి దేశసేవ నలుపుటకు వీలున్నచో సరియే. లేకున్నను ఎల్లరు జేరి నెలు

వల నెక్కుడు పట్టుదలతో నేవజేయుట తథ్యము. ఏ ఉద్యోగపదవులకో ప్రాకులాడువారికి మాత్రమే యిబ్బందిగలుగును. అందుచే శాసనసభలలో ప్రవేశింపగలిగిన కాంగ్రెసు పక్షమువారును, ప్రవేశింపజాలని కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులునుగూడ దేశసేవకై చేతుల గలిపి, స్వరాజ్యగమ్యస్థానమును సాధ్యమగు నంత త్వరలో జేరుటకై కృషిసలుపుచో, దేశ మాత ధన్యతగాంచకమానదు. స్వాతంత్ర్యభానుడు నిజదీప్తితో ప్రకాశింపగలడు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి పెచ్చు పెరుగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా రాయబారు లీదేశమునకు వచ్చినను, యీ దేశపు రాయబారులు దక్షిణాఫ్రికాకు వెడల నున్నను, రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగజోవుచున్నను, ఇంపీరియల్ సమావేశము లండనులో జరుగుచున్నను, భారతీయులస్థితి మాత్రము చక్కబడకున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశము నకుపిమ్మట నయినను, అనుకూలస్థితి చేకూరునని తలంపజాలము. వర్తకము జేసికొనుటకు క్రొత్తలై సెన్సుల సీయకజోయినను, ప్రాతలై సెన్సులున్న వారికిగూడ మరల లై సెన్సుల నిచ్చుటలేదని, యంగు ఇండియాపత్రిక ప్రచురించుచున్నది. ఇందువలన వర్తకము జీవనముగ గల భారతీయులు పలువురు దివాలా తీయక తప్పదు. ఈరీతిని భారతీయులకు క్రొత్తయిబ్బందులు కల్పింపబడినవి.

“ఇట్టికష్టముల నయినను నివారించనియెడల రాండుటేబిలు సమావేశము అపహావ్యముక్రింద పరిణమించును. గూడెములచట్టమును నిలిపివేయవచ్చును. కాని, ఈ చట్టమును ప్రోద్బలపరచెడి దుస్వభావము తొలగనిచో, బిల్లు నిలిచియున్నప్పటికన్నను భారతీయులస్థితి ఎక్కుడు అభివృద్ధి గాంచజాలదు. శూన్యవిజయము, పరాజయమునకన్న నిశ్చయమయినది. వీలనన జయజయధ్వనులమధ్య బాధపడు వారికేకలు వినుపింపవు. వెలుపలివారి సానుభూతి నయినను బడయుట కవకాశ ముండ”దని గాంధీ మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికాకును ఇండియాకును మధ్య వర్తకము ప్రబలునాశ వలన ప్రయోజన ముండదు. భారతీయుల బాధలు తొలగ న ప వ్న డు, వ ర్త క ము బాగుపడిన నేమి, పడకున్న నేమి? దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులతో నొకరగు రేబరనుగారు ముచ్చటించుచు, తాము హిందూదేశమునకు బోయినప్రయోజము నెరవేరినదనియు, దక్షిణాఫ్రికా సరకులు హిందూదేశమున అమ్ముడుపోవుననియుబలికి, తమసంతనమును వెలిబుచ్చిరి. రాయబారు లీ దేశమునకు వచ్చినది దక్షిణాఫ్రికా వర్తకమును వ్యాపింపజేయు నిమిత్తమా? అటులగుచో, వీరినిజోదేశ్యము వేరని తలచినవారి యాహాయే తుదకు సరియయ్యెను. హరి గాజుగారు లండనులో ముచ్చటించుచు దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతదేశము కావున, తెల్లవారిలాభములను ముఖ్యముగ పెంపుజేయవలయు నని, హెచ్చరించిరి. ఎన్ని సామ్రాజ్యసమావేశముల నలిపినను, శ్వేత ప్రభువుల యభిప్రాయములు మారకున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితి యిటులండ, కెనియాలో భారతీయులను విధించిన తలపన్నును మునుదిపిలింపగలనుండి ఏబడపిలిగిగల

వరకు హెచ్చుచేయుటకు తలపెట్టిరని తెలియుచున్నది. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశమునకు ఆంతరంగిక స్వాతంత్ర్యము లభించిన గాని, విదేశములలో నివసించెడి భారతీయులస్థితి చక్కబడు నని తోచదు.

పూనా, రెండవ తెలుగు సమ్మేళనము

పూనానగరమున జరిగిన రెండవ తెలుగు సమ్మేళనపునివేదిక వెలుపడినది. బాంబాయి ఆంధ్రులు మేల్కొని సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. పూనాసభకు, బాంబాయిలో నన్నిభాగములనుండియు ఆంధ్రులు విచ్చేసి మాతృభాషాభిమానము గనుపఱచిరి. 1904 సంవత్సరమునందు ప్రారంభమయిన బాంబాయి ఆంధ్రోద్యమము, నేడు పెరిగి పెద్దదయినది. 1915 సంవత్సరమునందు ప్రథమాంధ్ర సమ్మేళనము జరిగెను. 1925 సంవత్సరమునందు రెండవ సమ్మేళనము గూడెను. ఈమూడు మధ్యరాష్ట్రముల ఆంధ్రులుగూడ తోడ్పడిరి. తెలుగుసమాచారసంపాదకులగుశంకరశాయన్నగారి కృషి సభావిజయమున కెంతయు తోడ్పడెను. మహారాష్ట్రదేశమునందలి ఆంధ్రులు స్వభాషను మరచి మహారాష్ట్రభాషనే వ్యవహారమునిమిత్తము వాడుచున్నారు. అచిరకాలములో మాతృభాషలోనే తెలుగు సమ్మేళన వ్యవహారములు జరుగునని నివేదిక యాహించుచున్నది. బాంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీక్రింద నున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలలో తెలుగు నేర్పుట కంగీకరింపబడెను. రిపోర్టునందు సమ్మేళనకార్యక్రమ మంతయు పొందుపరుపబడెను. బాంబాయి ఆంధ్రులస్థితిగతుల నెరుగగోరువారందరును, రెండవ సమ్మేళనపునివేదికను పఠించుట సముచితము. వలయువారు కార్యదర్శి, రెండవ తెలుగుసమ్మేళనము, పూనా అని వ్రాసినబడయగలరు. దేశమునందలి వివిధభాగములందలి ఆంధ్రులు మాతృభాషాభిమానముచే కట్టుపడి స్వసంఘాభివృద్ధికై కృషి సలుపుచున్నారు. దక్షిణదేశముననేమి, నిజాం రాష్ట్రమునందేమి ఆంధ్రప్రజోదము చురుకుగ జరుగుచున్నది. ఆంధ్రప్రజోదము, దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడి, హైందవవిజ్ఞానసంపదను వృద్ధిజేయుగాక యని కోరెదము.

ఇటీవలి ప్రజాస్వాతంత్ర్యనిరోధము

ఇటీవలి ప్రధానమంత్రి యగు ముసులోసీగారికి ప్రాణాభయము సంభవించినపుడెల్ల, ఆ దేశమున నూతన నిర్బంధములను విధించుట మామూలయినది. ఈమారు విధించిన నిర్బంధములు మిగుల కఠినముగ నున్నవి. విదేశములకు బోవువారల ప్యాసుపోర్టులను రద్దుజేయుటకును, ఫాసిస్టుపక్ష శయములకు విరుద్ధముగ నున్నసంఘములను విస్వంసము జేయుటకును నిశ్చయింపబడినది. దేశరక్షణ చట్టమునందు, మరణశిక్ష, యావశ్శిక్ష, ఏకాంత వాసశిక్ష మున్నగునవి సొందుపరుపబడినవి. ఫాసిస్టు పక్ష మొక్కటియే దేశమున నిలుచుటకు వీలగును. మిగిలినసంఘములు తలయెత్తుట కవకాశము లేదు. ఇందుకు భిన్నముగ ప్రవర్తించువారికి మార్షలులా వర్తించును. నేరముల నణచుట వేరు. ఆపేరుబెట్టి ప్రజల స్వతంత్రాభిప్రాయముల నణగద్రొక్కుట వేరు. ఈరీతిని స్వాతంత్ర్యనిరోధము గావించుట

వలన ఫాసిస్టు పక్షమునకు తాత్కాలిక విజయము దొలగినను, వీరిపై పిమ్మట ప్రజలకు వెగటు పుట్టకమానదు. అశాంతి లోలోన దాగియుండి మరింత విస్తరింపకమానదు. ముసులోసీగారవలంబించుపద్ధతులు, ఇటీవలిదేశమునకు శాశ్వతలాభము గలిగింపజాలవు. సర్వాధికారమును ముసులోసీగారి హస్తగతమై యున్నది. ఇంతియగాక, ఇటీవలిదేశమందంతటను ఫాసిస్టుల దౌర్జన్యము వ్యాపించియున్నదనియు, ఇతరపక్షములవారిని విశేషముగ పీడించుచున్నారనియు, విదేశవార్తలు చెలుపుచున్నవి. భావిపరిణామ మును కూలముగ నుడువని తోచదు.

వైద్యపాఠశాలలు

1925-26 సంవత్సరపు వైద్యపాఠశాలల రిపోర్టు ప్రోత్సాహకరముగ ననుపించును. వైద్యపాఠశాలలో చదువువారి సంఖ్య 1161 నుండి 1065 వరకు దగ్గినది. దాదాపుగ నన్ని పాఠశాలలలోను విద్యార్థులసంఖ్య క్షీణించినది. వైద్యపరీక్షలలో జయము గాంచినవారికి ప్రభుత్వోద్యోగములు లభింపక జోవుటయే, ఇందు కొకకారణముగ సూచింపబడినది. పరీక్షలలో విజయము గాంచినవారిసంఖ్య గూడ తగ్గినది. నైపుశాఖ జదివినవారినిదప్ప ఇతరులను వైద్యపాఠశాలలలో జేర్చుకొనగూడదని, సర్జను జనరలుగారు ఉత్తరవిధియుండిరి. ఇట్టి ఏర్పాటుజరిగినను, పరీక్షలలో నవజయ మధికముగ గలుగుటకు కారణ మెద్దియో తెలుపవలయునని, సర్జను జనరలుగారిని ప్రభుత్వమువారు రడుగుచున్నారు. గుంటూరులో వైద్యపాఠశాల భవనమును నిర్మించుచున్నారు. వైద్యవిద్య అభివృద్ధి జేందుచున్నటుల గనుపింపదు.

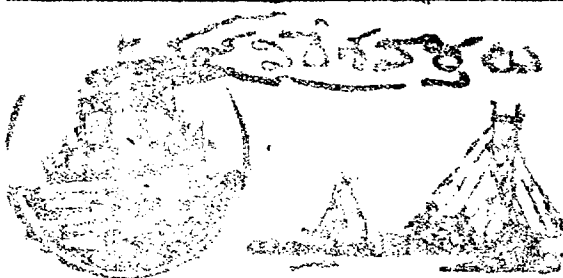
బర్హపురం మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షులు

బర్హపురం మ్యూనిసిపలు సంఘమున కధ్యక్షులుగ, కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు ఉన్నవ రామలింగం పంతులుగారు ఎన్నికొనబడిరని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. పంతులుగారు అసహాయోద్యమమునాటినుండియు అఖండమగు సేవ యొనర్చి ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయిరి. ఇటీవారిని అధ్యక్షునిగ నెన్నికొని, బర్హపురం మ్యూనిసిపలు సంఘము కాంగ్రెసుపట్ల నిజభక్తిని జూపెను. రామలింగంపంతులుగారు, శుభరాసు శాసనసభకు గూడ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడెదరని భావించెదము. పంతులుగారిని, బర్హపురం మ్యూనిసిపలు సంఘమునుగూడ మనఃస్ఫూర్తిగ సభినందించెము.

ప్రాచ్య విద్య సహసభ

నానాదేశప్రతినిధులు

అలహాబాదు, నవం. 6:- ఇప్పుడు జరుగుచున్న ప్రాచ్య విద్యసహసభకు ఆహ్వానము విశ్వవిద్యాలయమునుండి రెవరెండు గావ్తరు సుద్ధిగావును, హార్వర్డునుండి సాల్ వాల్క్విగారును, నెస్లిత్వేనియా విశ్వవిద్యాలయమునుండి ఎన్స్ట్రామ్ గారును గావ్రాసుండి ట్రిట్ బన్ గారును ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. శాశ్వతమైన సంస్థ శేర్పాటుజేయుటకు చిత్తుస్థిమ విచారించబడుచున్నది. శబ్దవ్యుత్పత్తిశాస్త్రము పురాణవస్తుశాస్త్రము ఆర్యవృత్తివ్యక్త భాషలనుసాధ్యున విషయములు ప్రతినిధులచే చర్చింపబడుచున్నవి. (అ. ప్రెస్)

చీనాకు రషియా మరింత సాము

నంపుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పికింగ్, నవంబరు 7:—ఇదివరకు బంపిన 200 వేల డోలర్లకు పైగా చీనాకు రషియా పికింగ్ నుంచి బంపుట చేసిన చాలా వ్యాపారములు బయలుదేరినవి. ఇప్పుడు ఇంకా 800 వేల డోలర్లకు పైగా వస్తువులను రషియా నుంచి బంపుట కంటికి.

లపొల్లాన్ గరిబాద్ గారిని

జూడబోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కోమ, నవంబరు 7:—గరిబాద్ గారిని లపొల్లాన్ గారు ఎందుకు జూడబోయినది కొంతవరకు అధికారకేంద్రం ద్వారానే తెలియవచ్చును. ప్రాణము దీయుటకు వుంటున్న చిన్నాడని అనుమానించబడుచున్న స్క్రివేల్ గారిని ఇటీవల రాసిన కథలకు జేయబడు అసలు సంగతి సందర్భములను కనుగొనుటకు ప్రాంతమున బోయిన లపొల్లాన్ గారు, తన ఉద్యోగ ధర్మముచే స్క్రివేల్ గారిని గరిబాద్ గారికి తెలియజేసి గరిబాద్ గారిని లపొల్లాన్ గారు చూడబోయినట్లు. పాటోగ్రాఫు దీయుటకు దీనిని స్క్రివేల్ గారి ప్యాస్ పోర్టును తన కిచ్చివేయవలె నని యడుగుటకు మరల గరిబాద్ గారిని లపొల్లాన్ గారు కలిసి కొనిరట.

ఇరాకు మంత్రివర్గము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 7:—లండన్ లో ఇరాకు మంత్రిగ నున్న బాధోపాహ ఎలాస్కరీ గారిని లండన్ నుండి ఇరాకుకు మంత్రివర్గము సేర్పాటు జేయుటకు బిలిపించిరి. తక్షణ మాత్రమే బగ్దాదుకు బయలుదేరుచున్నాడు. లండన్ లో తాత్కాలికముగ ఆటోమేను గారు వ్యవహారము సాగించుచున్నారు.

* * *
కష్ట పరిస్థితులు

ప్రాతప్రధానామాత్యుని వైఖరి

బగ్దాదు, నవంబరు 5:—పార్లమెంటు అధ్యక్షుడుగ ప్రభుత్వసభ్యుని ఎన్నుకొనకపోవుటచే ఇరాకు మంత్రివర్గము వారందరూ రాజీనామా నిచ్చుటచే విషాద పరిస్థితి తీర్చబడినది. 15 గురు కర్త సభ్యులు ప్రభుత్వ సభ్యునికి వ్యతిరేకముగ ఓటుజేయుటకు వ్యక్తి కారణములేగాని కేరొండు గాదనియు దానిచే మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చుననుకొన లేదనియు తమ యభిప్రాయమును ప్రాతప్రధానామాత్యునకు క్షమాపణ మొనర్చిరి. దీని సంగతించుచు మరల క్రొత్త ఎన్నికలకు రాజా అంగీకరించినగాని మంత్రివర్గము సేర్పాటు జేయ న నుచున్నాడు.

ఈలోపుగ మంత్రివర్గము సేర్పాటు జేయవలెనని తంతులు కచ్చుచున్నవిగాని వాటిని ఇతడు నమ్ముటలేదు.

స్పెయినులో కుట్ర ఫలితము

మార్సి, నవం 5:—పూర్వము పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నున్న మ్యాసియా అనువానిని 17 గురితో అరస్తుజేసిరి. ఇంకను పెక్కుమందిని అరస్తుజేసిరి.

సరిహద్దులో 700 సెపరేటిస్టులు ప్రకటించిరట. స్పెయిను ప్రభుత్వమువారు రెండువేలలమలనంపిరట సరిహద్దులకు. స్పెయినులో అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది.

సెపరేటిస్టుల కుట్రనుగూర్చి పత్రికలేమియు తెలుపుటలేదు. లేఖా పరిశీలనము విస్తారముగ నున్నది.

బ్యాంక్ విచారణ

బుకానగారి అనారోగ్యముచే ఆగిపోవుట

లండన్, నవంబరు 4:—బుకానగారికి చాలా అనారోగ్యముగ నుండుటచే నేడు విచారణనాపుకేసిరి. ఇతనిసామ్రాజ్యముతో విచారణ ముగియును. బొంబాయిలో కమిటీయొడుట వచ్చిన సంగతులను, లండన్ లో రానిసంగతులనుగూర్చి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు బుకానగారు ఆకురతతో నున్నారని ఆతనివ్యాధివాది తెలిపెను.

సర్ గ్రీంఉడ్ మియర్స్ గారు బుకానగారి అనారోగ్యమునకు విచారించిరి. ఆయన కెట్లు వీలగునో అట్లే చేసెదమనిరి.

కొంచెము ఇబ్బందిగ నున్నను విచారణకు బుకానగారు వచ్చిన బాగుండుననియు అయ్యది బొంబాయికి లాభకరముగ నుండుననియు గ్రీంఉడ్ గారు నిరీ.

బొంబాయివారు పూర్తివివరములను తెలియగోరుచున్నారనిరి.

కేక్లిరావడముతోనే బుకానగారు విచారణకు వచ్చెదరని ఆతని వ్యాధివాది తెలియజేసెను.

లండన్, నవం 5:—బ్యాంక్ విచారణ నివేదికము నవంబరు ఆఖరుకు సిద్ధముగ నుండుననుచున్నారు.

ప్యాసిజముపై ధ్వజమెత్తుట

కర్నూలు, రికిమోటిగరి బాల్ గారు, ప్యాసిజమును అడంతుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. రెండునెలల క్రిందట ఎంతయో సామ్యము వహలుజేసి రిపబ్లికనులతో రోముపై బడలుట సిద్ధముగ నుండెగాని అవి సాగలేదట.

సీనీరు ముస్సోలినిగారు

దేశీయమంత్రి

రోము, నవంబరు 6:—అధినేత మంత్రిగ బంపబడిన సీనీరు ముస్సోలినిగారినుండి దేశీయమంత్రిపదవిని ముస్సోలినిగారి స్వయముగ దీసికొని నిర్వహించు చున్నారు.

ప్యాసిస్టు దౌర్జన్యము

బోలోగ్నా యుద్ధమాచగ చేరేసమన్నది. తమపక్షమునకు జెందని వ్యాయ వారులు మున్నగు వారి కార్యాయములను బ్రద్దల గొట్టుచున్నారు ప్యాసిస్టులు. పూర్వముమంత్రిగ నున్న సీనీరు లుడెయోలాగారింట్లో ప్రకృతిచి ఆతనిని గొట్టిరి. దేశము విడిచిపోవుటకు ఇతడు ప్యాసిస్టు నడుగ ప్యాసిస్టు అధికారులు నిరాకరించిరి. ఇటీవల ఆతనిని అల్లరులు జరుగకుండుటకు బాధ్యునిగ జేసియుంచెదమనిరి. ముప్రసిద్ధ సేనెలరు, గ్రంథకర్తయగు సీనీరు డెనెట్టో క్రాఫిగారిని గూడ ఇటులనే గొట్టిరి. ఆతని ఇల్లును పుక్త భాండాగారము ను తగలబెట్టెదమని భయపెట్టిరి.

ప్యాసిజముపద్రవమును దెచ్చిబెట్టువారి నందరిని జంపెదమని వారిపేర్లను ప్రకటించిరి. ఇందులో ప్రాతమంత్రి స్పెర్జామంత్రి సెనెటరు క్రాసీ, అబ్బిసిగార్లున్నారు. ఈకుట్రలవలన గరిబాద్ లపొల్లానుగారికున్న సంబంధములు బయల్పడినవి వార్తాపత్రికలలో.

కర్నూలు గరిబాద్ గారు నాలుగునూపములక్రిందట ఇటీవల రిపబ్లికనులనుండి సీనీరు ఇద్దరు ప్రతికూల ప్యాసిస్టులపేర్లను సంపాదించినందు వారిపై అదృశ్యులైరినియు తెలుపుచున్నారు.

సీనీరు లపొల్లాగారినుండి 500000 ప్ర్యాంకులను దీసికొన్నట్లుగ రిబాల్ గారు రోపుకొనిరి. తాను సీనీరు మ్యాసియా గారి స్నేహితుడననిగూడ ఒప్పుకొనెను. తనస్నేహితులగుటను బయపెట్టితి రన్నమాటలకు గరిబాద్ గారు తెంతయు కోపాద్ధిపెట్టెరి.

చీనాలో పోరాటము

హ్యంగుపే, నవం 5:—దక్షిణనేనలు మ్యాకింగు, కియాంగ్ లను ఆక్రమించుకొనిరి. విదేశీయులను చొట్ట ప్రక్కన ఫిరంగులు విస్తారము ప్రేరినవి. బ్రిటిషు సాకాదశము వచ్చినది. ఇప్పుడెచటను ఆర్మి లేక నెమ్మదిగయున్నది.

చీనాలో విదేశీయులను

బహిష్కరించుట

విదేశీయులసాత్తును నాశనముజేయుట

హ్యంగుపే, నవం 4:—ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీ ఆస్తిసంతకు హ్యూనాలో నాశనముజేసిరి. బట్టరఫ్టు ఆస్తినిగూడ తగులబెట్టిరి.

వెన్నీమతప్రచారకులగుండ తమస్థానమును వీడిపోక తప్పని పరితయెను.

ప్యాకింగ్ లో చాంగ్ పూలిట్టుంగు పట్నములను దక్షిణనేనలు బట్టుకొన్నవి.

విదేశీయుల వర్తకముపై చీనా ప్రభుత్వములవారు లాన్ని విధించుటకు ఆన్ని ప్రభుత్వముల మంత్రులను అంగీకరించలేదు. ఇట్లు జేసిన ఇవివరము జేసికొన్న ఒడంబడికలకు విరుద్ధమగుననిరి. ఉరిదీయుటకు బిల్లును ఆమోదించిరి.

క్యాంటన్ ప్రభుత్వమునకు తమ ఆక్షేపణలను చెబుట దని కాన్సుల్లు కుత్తువు నిచ్చిరి.

కి తేషి ఆయుసపిదప బ్రిటిషు వరులను ఎక్కించుటగాని, దింపుటగాని జేయజాలమని కైటరుమును యూనియను వారు నిశ్చయించుకొనిరట.

బోలోగ్నా యుద్ధంతానంతరము

ప్రతికూల ప్యాసిస్టులపై ఆంక్ష

ప్రజాక్షేమమునకు కఠినచర్యల నవలంబించుట

రోము, నవంబరు 5:—ముస్సోలినిగారి ప్రాణముదీయ యత్నించుటచే ఈక్రింది కఠినచర్యల నవలంబించిరి:—విదేశములప్యాసిస్టులను సవరణజేయుట విదేశములం దున్న ఇటీవల ప్యాసిస్టులను తప్ప కేక్లిన ప్యాసిస్టు లన్నిటిని రద్దు జేయుట ప్రస్తుత పరిపాలనకు ప్రతికూల ప్రకటనము లన్నిటిని కాలనిర్ణయముజేకుండ అజీవిజేయుట ప్యాసిస్టు యద్యము మునకు ప్రతికూలముగు సంధిలను సంఘములన్నిటిని రద్దుజేయుట సాంఘిక ఆర్థికసంస్థలను ప్రభుత్వమునకు ప్రమాదముగ నున్న కార్యములన్నిటిని పోలీసువారు వేయకన్నులతో కనిబెట్టి జాతుల అక్రమముగ కాన్సులరీధముగ ఎవరైన ఏవేళ యొక్క యూనిఫారముపైన (దుస్తు) ధరించిన క్రూరశిక్షను విధించుట-ముఖ్యముగ ప్యాసిస్టు దుస్తులను ధరించుట తప్పరాజీకు పరిశోధన సంఘము నేర్పరుచుట ప్యాసిస్టులేకుండ ఇటీవలనుండి పొయిన శిక్షించుట.

ప్రభుత్వచర్యల వివరము

రాజాగారి రికెంటుగాని యువరాజాగారి ప్రభుత్వ నాయకుని ప్రాణముగాని దీయువారిని దీయ యత్నించువారిని ఇటీవల ప్రభుత్వమును పరప్రభుత్వము జేయయత్నించినను, సాంకేతికమునకు భంగమువచ్చునట్లు జేసినను, వికవత్తమునకు భంగము కలుగజేయుటకు ప్రయత్నించినను, రాజకీయసైనిక రహస్యములను బయల్పెట్టినగాని, ప్రయత్నించినగాని, సాయధారిగ బాటులను గలుగజేసినగాని పాల్గొన్నగాని అంతఃకలహములకు పురిగొల్పినగాని, దోచుకొన్నగాని ఉరశిక్షను విధించెదరు.

పెనేరములలో జోక్యముకలుగజేసికొన్నవారికి 15 నుండి 30 సంవత్సరముల ఏకాంతవాసపుశిక్షను విధించెదరు. పత్రికల మూలముగ గాని మరితరవిధములచేగాని అట్టి నేరములను ప్రోత్సహించువానికి 5 నుండి 15 సంవత్సరముల ఏకాంతవాస శిక్ష విధించెదరు.

చీల్చివేయబడిన సంఘములను క్రొత్త కేంద్రంలో నెలకొల్పి వారిని 8 నుండి 10 సంవత్సరములు ఏకాంతవాసశిక్షను విధించెదరు. అట్టిసంఘములలో సభ్యులగుగాని అభిమానులగుగానియున్నవారికి రెండునుండి అయిదుసంవత్సరములు ఏకాంతవాసశిక్షను విధించెదరు.

ఇటీవలప్రభుత్వమున కావల ఏ ఇటీవల వ్యక్తి అయిన అసత్యపు వ్రాతలను వ్యాపింపజేసిరని, రాజ్యాంగవిషయములను గూర్చి అసత్యమును చెప్పిరని, 5 నుండి 15 సంవత్సరములు ఏకాంతవాసశిక్షను విధించెదరు. శిక్షకుబదులు వారు తమపూర్వకర్మములను గోల్పోయెదరు. అట్టి ప్రభుత్వమువారు ప్యాథినముజేసికొందురు. పైసెట్టిన నేరములను, స్వేచ్ఛలు బ్రెజ్యులను విచారణ నత్తెదరు. యుద్ధములయందును వర్తింపజేసినటులే గట్టిగాడ నెలకొల్పితి నే నర్థింపజేయగలను.

కెన్యా ఆర్థికవత్తము

మత్తుపవార్థములపై అదనపుపన్ను

ఆసియావాసుల తలపన్నును హెచ్చించుట
నెయిరో, నవంబరు 5:—ఆర్థికవత్తములతో ఆదాయ వ్యయములను పరిమితములను మధ్యములపై పన్నులను అదనముగ విధించుటకును యూరప్షియనులు ఇండో నాకర్ల సుంపులను న్నందులకు పన్ను కేరకులకును ఆసియావాసుల తలపన్నును హెచ్చించుటకును కాపనసభవారు నేడు చర్చించెదరటం. అదనపుపన్నును విధించుటకు ముఖ్యకారణము ఏదానినైతే నిమిత్తము దేశీయులపై అదనపుపన్నును వేయరు.

కన్నరేవేటిపు పక్షాధ్యక్షులు

X కర్నల్ జ్యూజ్ గారిపై నే జే. సి. సి. జేబిడ్జ్ గారు నియమించబడిరి.

నౌకానిర్మాణవ్యాపారము

సౌఖ్యముగ పాగుటకును తగవులను పని ఆగకుండ పరిష్కారము జేసికొనుటకును పనివాంఛను యజమానులును ఒడంబడికను జేసికొనిరి. పని నాపకుండ తగవులను పరిష్కారము జేసికొనుట కంగీకరించిరి.

స్వతంత్రపక్షమునకు జేరిన అధ్యక్షునిక్రింద మధ్యనర్తి పరిష్కారమునకు జాతీయపద్ధతిగ రాయబారములను జరుపవలెననిరి.

పెరిషియా దురంతము

ద్రోహులను అరెస్టుజేయవలె ననుట

ఔహా, నవంబరు 5:—ముదారన్ సుల్తానుగారిని ముట్టడించిరిని పట్టుకొన్న ఇద్దరువ్యక్తులను తగిన రుజువు లేదని వదిలివేసిరి.

ద్రోహులను బట్టుకొని తీవ్రముగ దండించవలెనని ప్రభుత్వము గోరిరటం.

గుట్టపుపందెములపై పన్ను

మ్యాబీ, నవంబరు 5:—మొదటి పందెములను జరుపదులకొనకున్నను తరువాత జరుపుచున్నారని అది కొద్దిగ సాగుచున్నది.

లీక్చులోమాత్రము పందెములను జరుపకుండుటకే నిశ్చయించుకొనిరి.

సామ్రాజ్యసభ

ఆర్థికసమస్యలు

లండన్, అక్టోబరు 5:—సామ్రాజ్య సభవారు ఆర్థిక యువసంఘమువారి నివేదికలను పరిశీలించి అనలంబించిరి. ఈ నిమిత్తము లెఖలు, నిలువయుండు ఆహారపదార్థముల లెఖలు సామ్రాజ్య లెఖలు పారిశ్రామిక ఏర్పాటుల నివేదికమును అనలంబించిరి.

రాజకీయనివేదికములను గూడ అనలంబించిరి. కాని అవి రహస్యముగ నుంచబడినవి. ప్రతినిధులు మాంచెస్టరు సభకు పోనుండుటకే సభ కొద్దికాలమే జరిగెను.

ఆర్థిక సంఘమువారు జాతీయమితి యజమాన్యమున సాధారణ ఆర్థికసభను సల్పుటకు నిశ్చయించిరి. దీనివలన జాతులకు డేను మెర్చెండునట. ఆర్థికాభివృద్ధి కడుగా నున్న చిక్కులను పరిశీలించెదరటం. ఈవిషయమే నిండుసభకు దెలియజేసెదరు ఆర్థికసంఘమువారు.

సుంకముల నిమిత్తము సరకుల వెలుగు నిగ్గయించుటను గూడ ఆలోచించిరి. సామ్రాజ్యవార్తకము చిక్కగ సాగుటకు 7% మార్గము నేర్పాటుజేయుచున్నారు.

పరిశోధక సామ్రాజ్య రాకపోకలసంఘములవారుగూడ సమావేశమైరి.

బకింగ్ హాం మండిరమున ప్రధానామాత్యులతో సార్వభౌమనిఘాయాపటమును దీసిరి.

జోమినియను ప్రధానామాత్యులు

లండన్, నవం. 6:—నేడు చాలామంది జోమినియను ప్రధానామాత్యులు తగ్గిలోనున్న వాయువారాప్రచారక కోర్కెలలోమును సందర్శింప బోవుచున్నారు. తరువాత హార్టింగ్, మెకంటి కింగు దేశీయులకు బోయి అనుట బాధ్యునిగారి ఇంటిలో భాగవతులతో విందు గుడిచెదరు.

బొగ్గు సంధిప్రయత్నములు

రాయబారములు ప్రారంభించుట

లండన్, నవంబరు 6:—నేడు రాయబారములు ప్రారంభమయిన కాంగ్రెస్ మధ్యవర్తులతో ప్రారంభమైంది. గనుల పనివాండ్ల నాయకులు తటస్థముగ నుండుటయే ప్రస్తుతము కుభసూచకముగ నున్నది. గనుల పనివాండ్ల సంఘముతో ఒడంబడిక చూపిరిగ జాతీయవత్తములను దేనినిగూడ గంతకము జేయకుండుటకు బొగ్గుయజమానులు నిశ్చయించుకొనిరిరటం. మంత్రివర్గము సమావేశమైనపిదప, నేటి మధ్యాహ్నము, పనివాండ్లకు యజమానులు ప్రభుత్వమును గలిసికొనెదరు. నేడు రాయబారములు చెడకున్న వారంతములలో రాయబారములు జరుగును. అట్టి సందర్భములందు గనుల పనివాండ్ల ప్రతినిధిసభ యుద్ధవిశ్రాంతిభినునాడు జరుగును. పరిష్కారమునకు కొంత గడువును దీసికొనెదరు.

మంత్రివర్గమువారు, పనివాండ్ల నాయకులు నిన్ను దెలిపిన సూచనలను ఆలోచించుటకు గూడిరి. ఇంతవరకు వలదువలదన్న జిల్లా పరిష్కారముల కంగీకరించెద మని గనుల పనివాండ్ల నాయకులు దెలిపిరి.

కాని దానితోపాటు జాతీయసామ్రాజ్యములను గూడ జేర్చిరి. వీటినే మంత్రివర్గమువారు రిపుతు ఆలోచించుచున్నారు. వీటిని పరిశీలించిన పిదప యజమానుల యభిప్రాయములను దెలిసికొనుటకు యజమానులను ప్రధానామాత్యుడు, బొగ్గు కమిటీవారు గలిసికొనెదరు.

ప్రభుత్వవర్గమువారు రంతయుతాసాముగ లేకున్నను, మునుపటికంటె చాలవరకు ఎక్కువగ పరిష్కారము పొందుటకు ల పనివాండ్ల నాయకులు సూచనల జేసి రిపు ఆని యనుకొనుచున్నారు. పనివాండ్ల వరకు లన్నిటిని అంగీకరించెద రనుకొన వీలు లేదు. కాని రాయబారములను సాగించుట కిది ఆధారముగ నుండవచ్చు ననుచున్నారు.

కార్మికమృతి

పరిష్కారమునకు రెండు సంగతులు అవసరమనిరి. వేర్వేరు జిల్లాలందు ఒడంబడిక లుండవలెను. అన్ని ఒడంబడికలు ఒకటిగ నుండుటకు జాతీయసిద్ధాంతములను జేర్చవలె ననిరి.

నేడైన యభివృద్ధి గల్గెనేని నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు దెలియజేసెద మనిరి.

లిబరలు చీఫ్ టెన్ డి. కాలిన్ గారిపై నే లాయడు జార్జి గారి అనుచరుని నియమించెద రనుకొనుచున్నారు.

పోలిసుగూడ కఠినయు తరవుల నిచ్చిరి. ముదారన్ గారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగ నేయున్నది. జపానునాకాడ శ్రీకార్యక్రమమును క్రొత్తగ ప్రవేశజెట్టిరి.

మాలేరబ్బరు - అక్టోబరు ఎగుమతి

అక్టోబరులో 89000 టన్నులరబ్బరు ఎగుమతి అయ్యెను. నిరుదీనములో 28000 టన్నుల రబ్బరునుమితి అయ్యెను. పోయిన పదిమాసములనుండి 820000 టన్ను రబ్బరునుమితి అయినది. నిరుదు 255000 టన్నులే ఎగుమతియ్యెను. ఈసంవత్సరము 607000000 డోలరులసామ్యువచ్చెను. నిరుదు 585000000 డోలరులసామ్యువచ్చెను.

బ్రున్నరు విషాదము

భార్యాభర్తలకు పొత్తులేకుండుటయే కారణము

లండన్, నవంబరు 5:—వర్తకవిషయములలో బ్రున్నరు భార్యా భర్తలకు భిన్నాభిప్రాయములు ఉండెనవి జయిల్పడినది. దీనివలననే వీరు చనిపోయిరటం.

బ్రున్నరుసతి మంచి వ్యవహారతయట. భర్త వ్యాపారములో ఉత్సాహముగ క్రేడ్ల దీసికొను చుండెను. తనభర్త బ్రున్నరు కంటెనర్ అవ్వకుండునని వదులుకొనుట ఆమెకు గొప్పవత్తమని ఆమెనే హేతుడు దెలుపుటచే అనారోగ్యముగ నుండుటచే పనిని చాలిక్కుకొంటినని భర్త సాకుబన్నెననుకొనెను ఆమె.

పలకెను విద్యుచ్ఛక్తి సంఘమునకు రీడింగు ప్రభుత్వ అధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

వాతావరణస్థితి

1926 నవం అక్టోబరు నెల 8 వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గరిష్ఠ గంటలలో అత్యధిక వర్షం	గరిష్ఠ గంటలలో అత్యల్ప వర్షం	గరిష్ఠ గంటలలో వర్షం	అక్టోబరు నెల మొత్తం వర్షం	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షం
గోపాలపురి	87.0	66.6	...	4.71	5.87
విశాఖపట్టణం	84.1	78.9	...	8.44	5.65
రాజినాడి	88.1	71.1	...	4.26	6.40
మచిలీపట్టణము	82.1	72.8	...	4.05	7.38
కర్నూలు	83.4	71.1	...	0.78	8.88
బళ్లారి	81.8	69.2	0.09	2.57	2.15
అనంతపురం	...	...	0.55	3.68	+ 0.54
కడప	79.9	78.2	0.18	2.49	8.85
నెల్లూరు	79.7	78.5	0.28	10.78	1.24
మద్రాసు	82.8	78.1	0.08	19.56	1.10
కడపూరు	79.1	78.8	0.19	18.98	8.09
నీలము	78.7	69.9	0.13	4.62	8.82
కోయంబూరు	75.8	69.2	0.11	9.98	2.40
తిరుచనాపల్లి	90.5	71.4	...	8.58	0.04
నాగపట్టణము	82.8	75.8	0.76	16.23	0.09
మధుర	79.2	78.8	...	10.89	0.97
పాంబుక్	80.8	74.9	1.55	17.77	+ 5.82
తిరునల్వేలి	...	...	0.82	8.48	0.05
తిరువేంకడము	79.2	74.7	0.24	10.84	2.12
కొచ్చిన్	82.1	78.4	2.24	20.27	+ 4.29
కాలికట్టు	90.6	78.5	0.66	10.82	1.72
మంగళూరు	91.5	77.1	...	12.95	+ 4.04
బెంగుళూరు	78.8	65.5	...	5.98	+ 1.52
మేరకార	68.6	60.4	0.02	9.28	0.88
కొడైకనాల్	57.9	45.6	1.41	18.89	+ 1.52

సర్కారుల :—మచిలీపట్టణములో ఆకాశము గాఢముగ మబ్బుతో గూడుకొన్నది. తక్కినచోట్ల పలచగా నేయున్నవి. గోపాలపురంలో తప్ప తక్కినచోట్ల వాతావరణము పొడిగా నున్నది. గోపాలపురంలో 2 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి గోపాలపురములో 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్ :—అనంతపురంలో 0.55" కడపలో 0.18" వర్షంవెను. బళ్లారిలో చినుకులుపడెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కర్నూలులో తక్కువ. పగటివేడిమి 5 1/2 నుండి 9 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము :—నెల్లూరులో 0.23" కడపూరులో 0.19" వర్షంవెను. మద్రాసులో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి పగటివేడిమి 8 నుండి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

నేటి యుదయము ఆరేవియా సముద్రమునకు ఆస్తేయముగ తుపానునూచనలు గన్పించెను. సముద్రవర్తమున కలియవచ్చును. రాజధాని దక్షిణ పడమటి భాగములందు వర్షము కురియుచునే యుండవచ్చును.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

తంజావూరుజిల్లా పోలింగు

పోలింగు ఏర్పాటు

నవం. 7:—జిల్లా రిటర్నింగు ఆఫీసువారి తో సంక్రమించి తంజావూరు పోలింగు సూచనలను చేర్చు వడరాసు కార్యసభ యెన్నికలకు పోలింగులో జిల్లాలో అల్లురులు జరుగకుండా అన్ని ప్రాంతములలోని పోలింగువారు కొంతని కాపాడవలెనని ఉత్తరువులు బంపెను. మూడు ప్రాంతములను 7 వరు అభ్యర్థులుగలరు. పోలింగు తీవ్రముగ నున్నది. 80,000 టన్నులు లున్నారు. వెనుకటి ఎన్నికలలో కంటే నెలబడు కొంతయెక్కువగానే యున్నది.

పశ్చిమగోదావరి ఉపాధ్యాయులు

జస్తిసు పక్షప్రచారము జేయుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈజుకు, నవం 7:-పశ్చిమగోదావరిలోని ఉపాధ్యాయులు జస్తిసు పక్షమునకు పనిజేయుచున్నారు. బోర్డుపాన్సులు హెచ్చుపాటు, యిద్దరు అసెస్మెంటు మాస్టర్లు, కొందరు విద్యార్థులు మీర్జాపురం రాజాగారికి 8 వ తేదీని యొన్నికలలో సహాయముజేయుటగాను దెబబాదకు పోయిరి. మోచెర్లరామనంద్రరావు పంతులుగారి ఏజెంటు కొన్ని పొలింగువైతన్య నుండి తిరిగివచ్చి తమకేమియు చేతగాదని తెలుపుచున్నాడు.

అంతటను కాలగ్రామకే విజయము గల్గునటుల గానిండుచున్నది. (తంరి)

కర్నూలుమండలము ఎలక్షనులు

పశ్చిమాంధ్ర-కడప, 25-10-26.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారికి కోటిరెడ్డిగారి అనుమతిని పున్నయ్యగారు వ్రాసిన జాబు:-
ఆర్యా వందనములు.

తాము కోటిరెడ్డి, 211 నారాయణరెడ్డి మొదలగువారి కేర్లతో పంపిన విజ్ఞప్తియు, మీజాబును కోటిరెడ్డిగారు చూచినారు. మీ అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుట వారికి అనందమనియు, విధిఅనియు, తమకు తెలిపమని నన్ను కోరుచున్నారు. వారు ప్రచారము చేయుటకు ఈదిన మే కమలాపురం తాలూకాకు వెళ్లుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు జయించుదురని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. మీరుకూడ జయించుదురని వార్త తెలియచున్నది.

(నం) జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి

అసలుకు సరియైన నకల

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకులకు

అధ్యక్ష, తాము కోటిరెడ్డిగారి విజ్ఞప్తియు అవ తేదిన ప్రకటించిన విషయము సందర్భములో వారే యొప్పుకొనుకొనితని వార ప్రతినిధిగా పున్నయ్యగారు వ్రాసిన జాబునకలును ఇందు చెంట వ్రాచి పంపివాను. తాము చెంటనే ప్రతికలో తప్పకడిదని ప్రకటించవలెను.

గా. హరిసర్వోత్తమరావు

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మండలవ్యాయామకీడలు

నవంబరు 7:-మునిసిపల్ హైస్కూలు బాలరక్షకు, కోల్చుమిమోరియల్ హైస్కూలు బాలరక్షకు 6-11-26 తేదీ సాయంకాలము హాకిపండువు జరిగెను. ఇరుపక్షముల వారును సమానబలము కలవారగుటచే నింతకు మునుపు రెండుమారు లాడిన ను జయపజయములు నిర్ణయము కాలేదు. కడచిన రెండుసార్లును చెరియొకగోలు చేసి సమాను లైయుండిరి. ఈ మారు దెవికముగా కోల్చువా రొకగోలుచేసి జయముగాంచిరి. గోలు చేసిన బాలుని పుష్పమాలాంకృతుని చేసి జయజయస్వరలచే చెలరేగిరి. పండువును పిక్షింప జిల్లాకలెక్టరుగారును, నూపరిం పెండెంటుగారును, వైస్రొయ్యగారిభాగిభాగియును, విచ్చేసి యుండిరి.

జన్మదినమహోత్సవము

రెవరెండు బి. జి. రాష్ట్రము కోలగారి 51-వ జన్మదిన మహోత్సవమును బోర్డింగు విద్యార్థులు 6-11-26 తేదీ సాయం కాలమున ఆటపాటలతోడను విందులతోడను జరుపుకొనగా జరిగిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయము

ప్రత్యేక సూతనభవమునిర్మాణమగుచున్నది. రెండు మాసములలో ముగియవచ్చును. ఎలకూరి శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారు 10 లు దీపావళి సందర్భమున విరాళముగా కొనగి పోషక కర్మమున జేరిరి.

నూతన జిల్లాకోర్టు కట్టడం

జిల్లాకోర్టు (టి) ఆకారము కలిగి యుండును. పునాదులు ముగిసి గోడలు గజము ఎత్తున లేచినవి.

ఫారెస్టు వనతిగ్రహము

కెనాలు ఒడ్డునను క్రైస్తవ బాలర వనతిగ్రహమునకు సమీపమున జిల్లా అదవి యిలాకా ఉద్యోగిగారి కోక నూతన భవనమును నిర్మించుచున్నారు.

శాసనసభల నిబంధనలమార్పు

ఎక్కువనిర్బంధముల విధించుట

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానములకు అవకాశము లేదు

శాసనసభ్యుల హక్కులను అధికారములను నూచించుచు వేటు పెట్టటానికి అనుమతిపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూతన నిబంధనలను అక్టోబరు 80 వ తేదీ ఇండియాగ జేబులో ప్రకటించిరి. భారతశాసనసభయందు అధ్యక్షుడు అనుమతించినను అనుమతింపవచ్చును చర్యను నిలిపివేయు అధికారము గవర్నరు జనరలుగారి కొసంగవలెను. రాష్ట్రశాసనసభలలో సభ్యులు మంత్రిలపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము గావించువిషయమున కొన్ని నిర్బంధము లేర్పరుపబడెను. అవిషయము చర్చింపక ముందు ఎక్కువమందిసభ్యులు చర్య కంగీకరించవలెను. ఎంత మంది సభ్యులట్లు అంగీకారమును తెలుపవలెనో, ఆ సంఖ్య వివిధరాష్ట్రములకు వేరువేరుగ నిర్ణయించబడెను. ఇదరు నిబంధనలను యాదినవ వివేరించుచున్నాము:-

భారతశాసనసభ

సెం. 824-28 జి. వి:- ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 129, ఎ, సెక్షనులను తనవగల అధికారము ననుసరించి సభాయుక్తులైన గవర్నరుజనరలుగారు వేటు పెట్టటానికి అనుమతిపై భారతశాసనసభానిబంధనలయందు యాదినవవరణల జేరవచ్చునన్నారు:-

24 వ నిబంధన తరువాత యాదినవనిబంధన చేర్చవలెను. 24 ఎ. (1) ప్రజాసాటివిషయ మేదని చర్చించునప్పుడు చర్యనియాంశమునకు సంబంధించిన ప్రభుత్వసభ్యుడును సభాధ్యక్షుడును ముందుగ అనుమతింపనిది యెట్టి తీర్మానము చర్చింపరాదు. నిబంధనలో వేరుగ నూచించబడు సందర్భమున గాని గవర్నరు జనరలుగారి కేమయిన వందేకే మంపలసేవచ్చినపుడు గాని యానిబంధన అనువర్తింపదు.

(2) చర్యకు పెట్టరాని తీర్మానములకు అధ్యక్షుడుగాని గవర్నరుమెంటు సభ్యుడుగాని అనుమతింపరాదు. 28 నిబంధన (1) సమరూప ననుసరించి ఏదేని నామకేవల సక్రమము ఆ క్రమము అనుమతమున గవర్నరు జనరలుగారి తీర్పు సీసలుగ నుండును.

(3) ప్రజాశ్రేయమునకు ప్రతికూల మను కారణముచే గాని అనుభ్యమును కారణముచేగాని గవర్నరు జనరలుగారు ఏదేని ప్రతిపాదన లేక తీర్మానభాగముపై చర్య నిలుపుతేయవచ్చును. వారట్లు నిలుపుతేసినచో సదరు ప్రతిపాదన కార్యక్రమమునందు చేర్చబడును.

మదరాసులో మంత్రులు

సెం. 824/28 జి. 2:- ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 129 ఎ ప్రకారము గల అధికారము ననుసరించి సభాయుక్తులైన గవర్నరు జనరలుగారు వేటు పెట్టటానికి అనుమతిపై మదరాసు శాసనసభా నిబంధనలయందు యాదినవ సవరణల విధించుచున్నారు:-

1. 10 వ నిబంధన తరువాత యాదినవనిబంధన చేర్చవలెను.

1. ఎ (1) మంత్రిపదవికి రాజీ నిచ్చిన సభ్యుడు అధ్యక్షుని యనుమతిపై ఎందుకు రాజీ నిచ్చినదియు స్వయముగ సభలో జెప్పవచ్చును.

(2) అట్టిప్రకటన ప్రశ్నిత్రములు జరిగినపిదప కార్యక్రమము ప్రారంభింపకముందు జేయవలెను.

(3) అట్టిప్రకటనపై ఎట్టిచర్య జరుగరాదు. ప్రభుత్వ సభ్యుడు మాత్రము మంత్రిగారి ప్రకటన జరిగినపిదప దానిని గూర్చియే మాట్లాడవచ్చును.

2. 12 వ నిబంధన తరువాత యాదినవ నిబంధన చేర్చవలెను.

12. ఎ. (1) ముత్రియందు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానముగాని, ముత్రిగారి చర్య ఏదేని ప్రత్యేకవిషయమునందు భావలేదని నూచించుటగాని అధ్యక్షుని యనుమతిపై ఈదినవ నియమముల ననుసరించి ప్రతిపాదించవచ్చును:-

(ఎ) ప్రతిపాదించుటకు అనుమతిని ప్రశ్నిత్రములు జరిగినపిదప అడుగవలెను;

(బి) ప్రతిపాదించుటకు సభ్యుడు దినచర్య ప్రారంభించుటకు పూర్వము తాను ప్రతిపాదించుటకు తీర్మానము వ్రాత మూలకముగ సభాకార్యదర్శి కొసంగవలెను.

(2) సదరుప్రతిపాదన క్రమ మైనది అధ్యక్షునకు తోచినచో, దాని చదివి విసిరించి దానిపై చర్యకంగీకరించు సభ్యుల అనుమతిని తెలుపగోరును. అనుమతించు 42 సభ్యులకు తక్కువగాక లేదని నిలుపబడినచో, పదిరోజుల లోపుగ ఎప్పుడైన చర్చింపబడుటకు అధ్యక్షుడు కాలము నిర్ణయించును. 42 సభ్యులకు తక్కువమంది అనుమతించినచో సభవారు చర్య కంగీకరింపలేదని అధ్యక్షుడు సభ్యునకు తెలియబడును.

(3) 24 వ నిబంధనతరువాత యాదినవనిబంధన చేర్చవలెను:

"24. ఎ (1) నిబంధనల ననుసరించి ఏదేని తీర్మానముల ప్రతిపాదించ దలచినచో అందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వసభ్యుడును, అధ్యక్షుడును అనుమతించవలెను. నిబంధనలలో నూచించబడిన యితర విషయములపట్ల గాని, ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టము లేక యానిబంధనల ననుసరించి గవర్నరుగారి కేమయిన సందేశముపు విషయమునగాని యానియమును అనువ ర్తింపదు.

(2) ప్రతిపాదించరాని విషయములగూర్చి తీర్మానములకు అధ్యక్షుడు గాని, ప్రభుత్వసభ్యుడు గాని అనుమతి యొసంగరాదు. 28 నిబంధన (1) ననుసరించి ఏదేని ప్రతిపాదన సక్రమము అక్రమము అనువిషయమున గవర్నరుగారి తీర్పు కిసలై యుండును.

(3) ప్రజాశ్రేయమునకు ప్రతికూల మను కారణముచే గాని, సానికశాసనసభయందు చర్చించుట యనధరమును కారణము చేగాని గవర్నరుగారు ఏదేని ప్రతిపాదన లేక తీర్మానభాగముపై చర్య నిలుపుచేయవచ్చును. వారు నిరాకరించిన విషయము కార్యక్రమమునందు చేర్చబడును.

ఇతరరాష్ట్రశాసనసభలలో విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము చర్చ కనుమతి నొసంగవలసిన సభ్యుల యాదినవకీతిన నిర్ణయించబడెను:-సంయుక్తరాష్ట్రములు 40. బొంబాయి 86. తెంగాలు 46. పంజాబు-80. బర్మా-84. బీహారు 80. మధ్యరాష్ట్రములు-22. అస్సాము 16.

కొత్తరకం ఎన్నికల ప్రచారము

పువ్వత్తులలో కరపత్రములు

కలకత్తా, నవంబరు 8:-లిబరలు అభ్యర్థి జతీంద్రనాథ బోసుగారికి ప్రతిగ నుభామ్ చంద్రబోసుగారు అభ్యర్థిగ నున్న ఉత్తర కలకత్తా డివిజనులో స్వరాజ్యపక్షము కరపత్రముల పంచిపెట్టుటకు దీపావళి పండుగ సమయమున పువ్వత్తులలో సేపెట్టి నూతనమార్గమును కనిపెట్టిరి. అది కాలిన్సపుడు నిష్పరంగురస్వలు రాకుండ రంగురంగుల కాగితములు కరపత్రములు బయల్పెడలెను అందు తెంగాలీలో ఇచ్చుకు కారాగారంధ్రై యున్న నుభామ్ చంద్ర బోసుగారికోటియ మరువచ్చు అని యుండెను. (ఆ. తె.)

బాపట్ల డి॥ మునసపు కోర్టువారి

స ము ఖ ము న కు

O. S. 831/26

వాదులు:- 1. కోసరాజ తిరుపతిరాయుడు 2

శృంగవర్మరామయ్య, 3. స్రా నుబ్బయ్య, 4. ఘంటా నుబ్బయ్య, 5. కోటనాగయ్య, 6. తాతా వెంకటస్వామి, 7. అర్వవల్లి నుబ్బారాయుడు, 8. మల్లెపూడి శ్రీకృష్ణయ్య, 9. తెలివడ్ల నుబ్బయ్య, 10. చిరుమల శేతురు, 11. తాళ్లూరి వీరడు.

ప్రతివాదులు:- 1. పోతుకూచి వెంకటరమణయ్య 2. యా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, 3. యాశ్వరసంధ్ర విద్యాసాగరం మయిరయినందున గాల్ తండ్రి ప్రతివాది.

యా నవంబరులోని ప్లాను దాఖలా A. B. మార్కు గల స్థలము వాదులు కాపురము చేయు గ్రామము అయిన కేసవరప్పాడు అగ్రహారమున్న దానిచుట్టూయున్నటువంటి కొడవలివారిపాలెం వగ యిరా యితర గ్రామాదులుకున్న తెమిడెదపాడు స్వర్నగ్రామాదులనుంచి రాకపోకలుకున్న వీర్పడి నటువంటి అనాదీయముయినట్టి పల్లికు thoroughfare విషయమయి వాదులు యీ గ్రామంవారి యాన న్నంది తరపున representative capacityలో వారికి యుండుకున్న అనాదీయముగు హక్కును స్థిరపరిపించుకొనుటకున్న సదరుమార్గము easement of necessity అని publish చేసి ప్రతివాదులు వాదులు వగయ్యరాల్సినట్టికి సదరుమార్గము వుపయోగించుకొనేయడల ఎట్టి జోక్యము కలుగజేసుకోకుండా పర్సినెంటు యింజంక్షన్ పొందుటకు యీ దాఖలా తెచ్చియున్నారు. సదరుదావా 20-10-23 తేదికి వాయిదావేయబడినది. సదరు వాయిదారోజుకు పగలు 11 గంటలకు యీ డి॥ మునసపు కోర్టువారి ఎదుట్ల హాజరయి ఆక్షేపణలున్న వారు తెలుపుకొనవలెను.

ఏ. సుబ్బారావు.

వాదుల లో ఎక్కిలు

స్వరాజ్యపక్షము-మంత్రి పదవులు

జయకరుగారి అవనిందలకు సత్యమూర్తిగారి

ప్రత్యుత్తరము

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు యామధ్య యం. ఆర్. జయకరుగారు బొంబాయిలో నొసగిన యుపన్యాసమున కి క్రిందివిధముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:-

జయకరుగారివంటి సమర్థులగు న్యాయవాదులు అంత పేలవము కారణములబట్టి వాదముజేయుటకు నుండవలసినది. వాసవాలుకు సంబంధించి భాగమునకు మాత్రము నేను ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదను. నేను వ్రాసిన లేఖనుబట్టి చాలమంది స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వమునా చేమాత్రము తలయూచిననునరే అది ఆ పెంట్లీలో కోరిన నేషనలు డిమాండు కేమాత్రము తగ్గినను మంత్రి పదవుల నంగీకరింప సిద్ధముగనున్నారని అర్థము నెలుల దీసి శో నాకు దలియుటలేదు. సత్యమును అణచి అసత్యమును బైటికి చెల్పుట కిదియొక ప్రబలనిదర్శనము. నా లేఖయం దీవిషయము స్పష్టముగ చెలుపబడి యీ క్రింది మాడు అంతకులును వివరింపబడినవి:- (1) ప్రభుత్వమువారు ఏదో కొంత సమాధానభావమును చెల్లినపిదప మంత్రి పదవుల నంగీకరించు విషయమై స్వరాజ్యపక్ష మాలోచింపవచ్చును. అసమాధానభావము నేషనలు డిమాండుకు తగ్గినను సరే యనుచులు అభ్యర్థములు దప్ప మరేమియుగాదు. (2) ద్వంద్వ విధానముక్రింద నేను ఉద్యోగముల నంగీకరించుటలేదని స్పష్టముగ చెల్లియుంటిని. నేను మంత్రిపదవి నంగీకరింప వ్రేలేముగ నొప్పుకొంటిననుట రాజకీయ నాయకుడు చెలుపవలసిన భావములు గావు. (3) నేనీమాత్రము ముకరముగ బట్టితిని. కాబినెటులోనుండి స్వరాజ్యపక్ష విధానమును సాగించుటకు మంత్రి పదవుల నంగీకరింపవలెనని జయకరు కేల్గారు గారె అట్టి ప్రాయశుకునెడల నేను విశాలము నమ్ముచున్నయెంటి యీ సూచనలను తగిన సానుభూతితో ని

చ్చునతో నాలోచించెదననిమాత్రము చెల్లితిని. విశ్మయననా దు మిత్రుని తో బ లు మా లు ద ప్ప యి వి వే రేమియుగావు. ఈ మాటలకు జయకరుగా రొ స ం గు న ర త్త ము ఎన్నికల అవసరమును బట్టి చేసినదిగ గాన్పించునుగాని స కారణముగ భాషణనుబట్టి దీనినతర్థము గానట్లుదోయను. స్వరా జ్యపక్షమువారి నగౌరవపరమటకు పండిత మోతీలాలు నే హా శ్రీనివాసయ్యంగారుగారల పేర్లను శేర్మలుగూడె యంతటి నిష్ప్రయోజక విషయమని నేనుచెలుప గోరెను. ప్రభుత్వము వారు నేషనలు డిమాండుకు తగిన ప్రత్యుత్తర విమర్శరకును ఉ ద్యోగము లంగీకరింప రను స్వరాజ్యపక్షవిధాన మింకను నేటికి ని మారకున్నది. భారత శత్రువులకును వోల్లగు మమ్ములకుగూర్చి యు నేడు మాకు పోటీశత్రువును నారినిగూర్చియు నిర్ణయం చు కొనగలగు. (అ. ప్రె.)

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.
మొనర్చుచి కోటయ్య, యం.చలమయ్య అందు కో,
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్లు, నర్సారావుపేట.
గుంట్లూరు జిల్లా

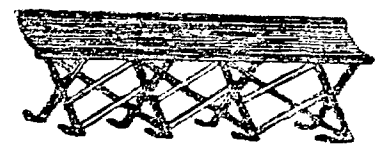

Table with 3 columns: Item description, Price per unit, and Total price. Items include wooden benches, tables, and other furniture.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 26 (8-11-26)

ఇరుపత్తిగజముల "పిన్" స్థరణ
కాకికముల్లులు—22 X 22 ముంగివూర్లు (లి) 9-6-0
కాకికముల్లులు — 22 X 22 వరు రుములు (లి) 8-6. సరావరికము రు 7-6.
తెలుపుముల్లు— 1708 రు 12-14-0; గ్లాస్ 9000 రు 18- ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-10; ఇ. సి. 78 రు 8-14; 98-888 రు 18-4; 8978 రు 8-0-0 1702 రు 11-0; 2908 రు 7-10. 9978 రు 9-2-0, ఆ5 78 రు 8-2-0. Z. Z. 78 రు 8-2-0. Z. 78 రు 10-12.
నూలు
40 వెంబరు, నీమ (5 పాకెట్టుకు)—బూక్రి—రు 5-4-0 చువ రు 6-14-0; పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవరు 8-8-0; కాళి రు 8-4-0
40 వెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 10-4-0.
60 వెంబరు నీమ (5 పాకెట్టుకు) అడకతర 16-8-0 నమలి రు 15-0; "గెట్" రు 8-3-0 గడ్డిబండి రు 9-3-0 ఎద్దుగడియారము రు 18-0-0;
60 వెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—ధూగోరము—నీలంచేత రు 17-2-0.
లోహములు
ఇనుము:—తెల్లియను చట్టుకమ్మిలు ఒకచారువకు ధర రు 29-0, రు 32.
ఇత్తడిరేకు:—బర్మన్ (డిబ్బోమా) రు 237. రాగిరేకు రు 257;
టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి 9' రు 19-8, రు 20-0.
కలాయెంతు రేకు :— 24' కేజీ 6" 7' రు 17-8-0 8' 9" 10' రు 18-0-0.
సిమెంట్ పిపాకు వెల:—
నార్వేఆవుమార్కు రు 18-8, నెమలి రు 12-0. "జిం" చక్కెర (రేజీ) రు 82-2-0
నాయిదాధరలు డిసెంబరు రు 82-4-0 జనవరి రు 82-2-0 వేరుసెనగ పప్పులు
మార్కెట్ స్థరణ— "మిషి" రు 51, 52.
పాదాపాను రు
వేరుసెనగనూనె
"గాను" రు 117. "ప్రెస్" రు 86.
ఆముదము
వదునుచేసినతోలు రతి 1 టిక్కి

Table with 3 columns: Item description, Price per unit, and Total price. Items include various types of rice and other food items.

Table with 3 columns: Item description, Price per unit, and Total price. Items include various types of oil and other food items.

Table with 3 columns: Item description, Price per unit, and Total price. Items include various types of rice and other food items.

Advertisement for Kamini Oil and Otto's Leather. Includes images of the product bottles and text in Telugu describing the benefits of the oil for hair and the quality of the leather.

గుంటూరుతాలూకా రైతుల సభ

శ్రీరంగనాయకులుగారు అధ్యక్షత వహించుట

(ఒక విలేఖరి)

1-వ తారీఖున గుంటూరు టవును హాలునం దీసభ సమావేశమైనది. అందు ముఖ్యముగా గమనింపదగిన విషయ మేమనగా స్థానికులగాని, మహాస్వాములుగాని, సుప్రసిద్ధ నాయకులుగాని, యీ సభకు రాలేదు. అందుకు, పదునేను గ్రామముల రైతులు మాట్లాడినవారు, నువ్వనీనించినవారందఱు రైతులే. ఆ సభకు శ్రీ. రంగనాయకులుగారు (బి. లిట్ ఆక్సు ఫర్) అధ్యక్షత వహించిరి. సభయం దీక్రిందితీర్మానములు చర్చింపబడి, తీర్మానింపబడెను. అమెరికా దేశస్థుడైన శ్రీ హ్యూగారు, చక్కని తెలుగునందు రైతుల మొరలగుర్చియు, వారు తమ కార్యకర్తల చేయదగు కార్యములగుర్చి యాపననించెరి. రైతులు వారియం దధికారము జూపెట్టిరి. శ్రీ రంగనాయకులుగారి యుపన్యాసమునుండి కొన్ని భాగముల నిందుతో పంపుచున్నాము.

ఇంతవర కేభాగమునందెట్లు రైతులు సహకారముగాణి సంఘము పెట్టుకొని, స్వయముగా పదునేను లక్షల రూపాయల ఖర్చుపెట్టి యిట్టిసౌకర్యమును నెరవేర్చుటకు జరిగియుండలేదు. దేశమునం దిట్టికేరెననుదాయములు, సంఘము లేర్పడిన లాభమెంతయో కలదు. శ్రీ మహాస్వామినాయకుగారు, శ్రీ రంగనాయకులుగారికి, రాయలు కమిషను ముందు, మా రైతులతరపున సాక్ష్యమిచ్చుటకు వసతి కల్పింతురని నమ్మదము. గుంటూరు ప్రజలతరపున శ్రీ మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారు తమ యుపన్యాసమున, గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీకి తాము రైతుల స్నేహముండియే నీరును తీసికొని, ఖర్చులలో కొంత భాగము భరించునట్లు చేయ ప్రయత్నింతుమని తెల్పిరి. సభ నిర్విఘ్నముగా జరిగెను.

జి. కృష్ణారెడ్డి

గుంటూరు రైతులసభయందు జేయబడిన తీర్మానములు

1. ఈ గుంటూరుతాలూకా రైతుసహకారసభ పెంచవలెనని, చివరకాని, కాజ, నంబూరు, గోల్లపూడి, తక్కిళ్ళపాడు, వుప్పలపాడు, దేవరాయపాడు, కొలకలూరు, వేలెండ్ల, పెనుమూడి, శుభద్రమ్మ, శంకరాజుకొండూరు, తంశెళ్ళపూడి, చిలువూరు, చినవల్లపూడి గ్రామములన్నియు నతివృష్టి, యనావృష్టి వో మ ములచే క్రిందటి నలువదివత్సరములందు నష్టముచేయుగా సాండుచున్నవి. తాన వారికి తనసహాయము ప్రభుత్వముచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాడు.
2. ఈ గ్రామములభూములన్నియు మాగాణిసహకారమునకు విలకనంత పట్టు ప్రచారమునం దున్నవి. కాన యీ భూములను, మాగాణిస్నేహక్రింద జేర్చుటకు ప్రభుత్వము సహాయముచేయ ప్రార్థించుచున్నాడు.
3. ఈ గ్రామములభూములను మాగాణిసాక్రింద జేర్చుటకు ప్రభుత్వము యేధమను ఖర్చును భరించవలయునని లేకుండినే ఆయా గ్రామములందరిచే స్థాపించబడు గుంటూరు కెనాల్ కోఆపరేటివు యిర్రిగేయను సాకెటి లిమిటెడ్ అన్ని ఖర్చులను భరించునుగాన, ప్రభుత్వము ఆసంఘమున కట్టిస్నేమును జరుప సకలసహాయముల నేర్పరచవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
4. ఈ గ్రామములను మాగాణి వ్యవసాయక్రిందకు చెప్పుటకు సీతాగనపరమువద్ద మరొక హెడ్ స్ట్రాయిను కట్టించి యచ్చటనుండి, యనగరమైనకాలువలు త్రవ్వించి తూములు జేర్చించి పంటకాలువల నేర్పరచుటకు ప్రభుత్వము అధికారమివ్వవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
5. ఈ గ్రామములకు తమ స్నేము నెరవేర్చుటకు సహాయముజేయుటకు గుంటూరుతాలూకా రైతులందఱి త్రేమును విచారించుటకు గుంటూరుతాలూకా రైతుసంఘమును స్థాపించి యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.
6. గుంటూరుతాలూకా రైతుసంఘమునందు యీ సభయందు లేని గ్రామములు ప్రముఖంగా జేరుటకు సభకారము గల్గియింపవలయునని తీర్మానించుచున్నాడు.
7. పై గ్రామముల కష్టనిష్ఠులముల విచారించి వారికి కావలసిన సకలసముల జేయును, వారిస్నేమునే నీటిసప్లయి తమకుమాడ యధావసరముగ గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీవారు గూడా నీటితో సహకారము జేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.
8. ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుడు గోగినేని రంగనాయకులుగారు, కార్యదర్శి బింగళి సూర్యనారాయణగారు, కోకాధ్యక్షుడు హ్యూగారు, మరియు యింకొందఱు స్థానిక సంఘసభ్యులగు 25 కొరెనువలెడిరే.

రంగనాయకులుగారి ఉపన్యాసములోని భాగములు

మన దేశమందున్న ప్రజలయందు నూటికి డెబ్బదిరెండు మంది వ్యవసాయముమీద నాధారపడియున్నారు. మన రాజధానియందు వ్యవసాయకుల సంఖ్య యింకను అధికముగా నున్నది. మన రాజధాని శాసనసభయం దెక్కువసభ్యులు రైతులచే పంపబడిన ప్రతినిధులై యున్నారు. కాని యెందువలననో మన శాసనసభ రైతులకు చేయదగినంత సాయముచేయుట లేదు. మన శాసనసభ్యులు ఏలాకో మనకు కావలసిన పనుల గూర్చిగాని, మన స్వత్వములగుర్చిగాని పనిజేయుటలేదు. సభ్యులొక్కరై నా మన లాభములకై మన సుఖములకై పనిజేసినట్లుగాని, పనిజేయబూనినట్లుగాని నమ్మకముతో చుట లేదు. కాని, మన తరపునపోవు సభ్యులు మన కేప్రత్యేకవిషయము నందుగూడా, యనేకలాభకరములను పనులను జేయవచ్చును. సమర్థులగు నమ్మదగినవారిని, రైతుల బంధువులను బంపిన, అట్టి సభ్యులు మనకు లాభములు చేయగలరు. మన యీ స్నేహమును యెప్పరచుటమంచిదని యుద్వోగములలో వారువాదించి, వారిని ఒప్పించినను. ప్రస్తుతము దేశమునందు తిరుగుచున్న రాయల్ యగ్రికల్చర్ కమిషనువారిద్వారా మన స్నేహమునం దంతర్గ ర్పితమైన స్వయంసహాయముచే రైతులు తమతమ సహకార సంఘములద్వారా తమ భూముల సభిక ఫలనంతముగా జేయబూనినప్పుడు, ప్రభుత్వపు ఇంజనీరింగు యేర్పాటులనుసరించి యట్టి స్నేహములు జరుపదగినవై నవచ్చును. ప్రభుత్వ మట్టి రైతు సంఘములకు సంపూర్ణమైన సహాయము చేయవలయును - అను నూత్రమును ఒప్పించుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. మన స్నేహమును, యిరిగేవై సభ్యుడు; ఒప్పుకొనునటులు, యిరిగేవై విషయములు విచారించబడుచునటులు రుపన్వసించుటద్వారా, న్యూలెకవోటులపై పనిజేయవచ్చును. మనతరపునపోవు సభ్యులు ప్రత్యేకపు బిల్లులను మనస్నేహము సమర్థించుటకు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవచ్చును. మన రూర్షిక ధుస్థితిని నివారించుటకై, మనకు సాధారణమైన భూమ్యాదాయము ప్రతిసంవత్సరము నమ్మనట్లు చేయుట కనుసంపద్యముల ప్రభుత్వ మేర్పాటు చేయవలెనని యలజడికలిగించవచ్చును. మన గ్రామములకు ప్రతి సంవత్సరము, తామువచ్చి తమనాయకులదెచ్చి, మనకు కలగుచున్న నష్టపరిమితిని లెక్కించి, దేశమునందు నాందోళనము కలిగించవచ్చును. గవర్నరువద్దకు, మంత్రులవద్దకు, మనతరపున విన్నపముల తీసికొనివెళ్ళవచ్చును. కాని యంతవర కెట్టి పని, ప్రైవిధానముల ననుసరించి మనసభ్యులు చేయలేదు. వచ్చి మూడుసంవత్సరములందైన తప్పక ప్రైవిధముల మనకు సహాయకరమున సకలపనుల తమ శక్తివచనలతో పనిజేసి, తన కృతజ్ఞతకు పాత్రుల మయ్యెద మని వాదన మిచ్చిన, అభ్యర్థలకే రైతులు వోటుల నీయవలయును.

రైతుల మొర

రైతులప్పుడు కోరునవి రెండేషములు. ఒకటి, సీతాగన రమవద్ద కష్టమునండి వీరువచ్చుటకు, హెడ్ స్ట్రాయినులను కట్టించి అచ్చటనుండి యొకకాలువను త్రవ్వి, పెదవల్లపూడి, చినవల్లపూడిమధ్య, దానిని రెండుచీలికలుగా, ఒకటి తూర్పుకు, మరొకటి పడమరకు పుగాత్రవ్వ, ముప్పదివేలుభూమిని సాగుచేయింపవలయును. అంత, తూర్పుకాలువ 15 మైళ్లు ప్రవహించి, చేబ్రోలపవద్ద కొమ్మూరుపెద్దకాలువయందు కలియును. పడమరకాలువ గుంటూరునల్లతో కలిసి తుంగభద్రయందు కలియును. ఈ రెండువార్షములనుండనే మరుగుగూడా ప్రవహించును. గుంటూరునల్లను, బున్నెబద్వారా కొమ్మూరు కాల్యక్రిందుగా జాగ్రత్తమాడినట్ల, సమద్రములోనికి బోవు తుంగభద్రయందు కలుపవచ్చును.

లేదా, 6, 5వద్దనుండి యిదివరకేయున్న నంబూరుచెర్వు కాల్యకు తూముజేర్చి, ఆకాల్యనుండి తూర్పుభాగమునకు మరొకకాల్యత్రవ్వ, మొత్తం యిరువదీవేల యకరములభూమిని సాగుజేయ విలుకలుగజేయవలయును.

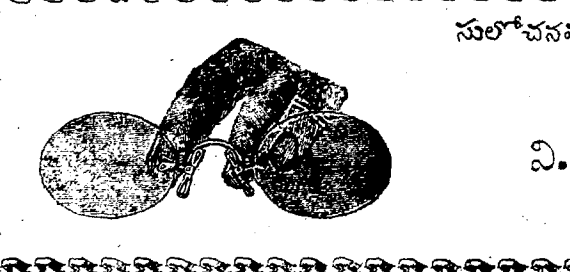
ఈ రైతులకు నంబూరుకాలువయే యిప్పుడు ఖర్చుపెట్టవలసినదెప్పు ననుసరించి, చాకయైనది. నీరుకూడా హెచ్చుగానేరావచ్చును. కాని, యిదివరకున్నా, ఆయిక్కు రైతులకు ఒత్తిడికలిగించుట తప్పనిచును. అందుల కారైతులెప్పుడరు. డి. డెల్లియ. డి. వారిని సంపూర్ణపరచుటకష్టము. ఈరైతులకు తదితరరైతులకు యుపకారము కల్గించుటయు నిష్టములేదు. కనుక వీరందఱు, కృష్ణా హెడ్ స్ట్రాయినునే ముఖాకటి కట్టించుట మంచిదని నమ్ముచున్నారు.

2- వది, ప్రభుత్వము, తా నేమి ఖర్చుపెట్ట నగత్యము లేకనే, రైతుల ఖర్చుపెననే, వారివ్యవసాయ సహకార సంఘముద్వారా పదునేను లక్షలను వనూలుజేయుట కధికారము. సహకారసంఘమున కిచ్చి, అంతడెబ్బను అప్పుగా నా సంఘమునకిచ్చి, వారి కిస్కీమును జయప్రదముగా నెరవేరునట్లు సాయము జేయవలెను. హెడ్ స్ట్రాయిను కట్టించుట, యచ్చటనుండి పెద్దకాలువకు, చిన్న రెండు కాలువలకు, కావలసినభూమిని కొనుట, ఆ కాలువల త్రవ్వించుట, భూములనన్నింటికీ తెచ్చెయ్యెత్తించి, తూముల పంటకాలువల నేర్పరచి, ప్రభువు యెదు సంవత్సరములు భూమిని సాగుచేయుచుటలో సాయముజేయుటకు సకల ఖర్చులను, రైతులే భరింప నాయత్తులై యున్నారు. యకరము 1-కి 50 రూపాయల చొప్పున 15 లక్షల రూపాయలు వనూలుచేయసద్ధము యున్నారు. ఇంజనీయర్లు నేకులిట్టి స్నేహునేర్పరచుటకుగాని, నడపుటకుగాని, దానివలన యీ రయితులు లాభ మొందుటకుగాని యేలాటి యభ్యంతరములు, తాత్ప్రీయముగా లేవని నమ్మకముగా చెప్పుచున్నారు. నీటిపారుదలవిషయములో నింక నేవిధమైన శ్రమ జేయకనే, మెరకలదీయుటగత్యములేకనే, పెదవల్లపూడి, చినవల్లపూడిమధ్య, 6/5 ఫర్లాంగులలో నొకకాలువ కృష్ణకాలువనుండితీసి, నీరు చులకనగా, యీ ముప్పదివేలు యకరములకు ప్రవహించును. ప్రత్యేకముగా రైతులు, తెచ్చెయ్యెత్తించిచూడగా, కృష్ణానది యానకట్టవద్దనుండి, యీ భూములకు నీరు వచ్చుట కనువరుసటుల 18 యమగులరకు వాలంపుగాను నుప్పలపాడువరకు వచ్చుచున్నది. కాన, యింజనీరింగువారి దృక్పథమునుండి యేలాటి యభ్యంతర ముండుటకు విలులేదు.

కృష్ణాయానకట్టపై వచ్చుటలుపులు యిదివరకు 8 అడుగుల యెత్తుగానుండ యిప్పుడు వానిని 6 అడుగులయెత్తు జేసినారు. ఈమార్పువలన కృష్ణానెవ్వరను డివిజనునందు యిదివరకున్న ఆనకట్ట భూమికి నిండుగా భద్రముగా నీరును సప్లయ చేయుట సాధ్యమగుటయే గాక మరి 80 వేల యకరముల కధికముగా నీటిని ప్రభుత్వపు హామీపెననే సప్లయచేయుటకు విలున్నది. రైతుల బాధ్యతమీద సాధ్యమయినంతనీటి నిచ్చినపుడు సంతృప్తిపడు రైతు లన్నప్పుడు, అధములు లక్షయకరములకు నీటిని సప్లయ జేయవచ్చును.

బెజవాడకు శ్రీగవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడును, రాజధాని డివుట్టి శానిటరీ యింజనీయరు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు గుంటూరుజిల్లా కోఆపరేటివు సాకెటిల యసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గుంటూరుములకు వచ్చినప్పుడు, రైతులు తమయారీకడుస్సి తిని తెలిసిరి. కాని యేవిధమునచర్య యింతవరకు తీసికొనబడలేదు. కొంతకాలముక్రింద యిప్పుడు నూపరించెండింగు యింజనీయరుగానున్న శ్రీగగ్గంగారికి మనవి చేసికోగా మీరు మీ భూముల తెచ్చెయ్యెత్తించి, కృష్ణవద్దనుండి నీరుచులకనగా పారునని చూపెట్టగలిగిన యెడల పనిచేయుడనికోరిరి. తద్విధముగానే భూములనన్నింటిని రైతులు యిద్దఱు అప్పుర సబారి నేటులుగా యింజనీయరు కళాశాలయందు జదివిన శారిచేత తెచ్చెయ్యెత్తించినారు. ఆతెచ్చెయ్యెత్తించిన యేరైతు అభిమానియు రైతులప్పుడుకోరస్నేహముపనిచేయదని యనలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు ప్రభుత్వ మేలాటియభ్యంతరము పెట్టుటకు విలులేదు. ధనములేదనుటకు రైతులే ధనము హెచ్చింతురుగదా. తాత్ప్రీయము గాదనుటకు యింజనీయర్లు నేకులు తాత్ప్రీయమే యనుచున్నారుగదా. వ్యవసాయసహకారసంఘము చేయదగినపని గాదనుటకు, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ దానిని స్థాపించమని సలహాయిచ్చినాడుగదా. ఎల్లప్పుడు తగినంతవరకును సప్లయ చేయలేమే యనుటకు, ఆబాధ్యత మీకవసరములేదు. వచ్చినంత నీరే చాలునని చెప్పుచున్నాముగదా. తమఖర్చులు లేకుండా, మనబాధ్యతమీద, ఖర్చులమీద, యీస్నేహము నడపి, ప్రభుత్వము కధికసిస్తు 1 లక్ష 50 వేలు ప్రతిసంవత్సరము యిచ్చుచుండుట దొరతనమునకు లాభమేకదా?

“తీసుదాంధ్ర మహాభారతము”
ఆది, సభావర్ణములు
వెల 0-12-00 మాత్రమే.
సుజనరంజనీముద్రాశాల కాకినాడ

సులోచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి
ఋషిండి యివ్వగల సమర్థులు :
వి. యస్. శాస్త్రీ అండ్ సన్స్,
తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

సింహవలోకనము

(రామై మాక్తనాల్లు)

(కార్మికపక్షపు నాయకు డా॥ జె. రామైమాక్తనాల్లు గారు ప్రెస్ కి కను సోషలిస్టురెవ్యూపత్రికయందొల్లు వ్రాయుచున్నారు).

గనులపనివారి సమ్మె

గనులపనివారి సమ్మె పరిస్థితులు ఎవ్వరు తలచనివిధమున మారినవి. చర్చిలుగారి ప్రాతస్నానము ననుసరించి పనివారు మూడుదినములు రాయవారములు పలికిరి. చర్చిలుగారు ప్రభుత్వవతిధిగ నిలిచి మాట్లాడిరి. యజమానులు పనివారు ప్రభుత్వమువారు కలిసి ఆలోచింపవలసినవిషయములేవో నిర్ణయింపబడినవి. పనివారిజీతములు, పనిచేయువలసిన గంటలు, పారిశ్రామిక పునర్నిర్మాణము, ఒకజిల్లాకు మరొకజిల్లాకు గల భేదములు ఈవిషయములన్నిటిపరించి చర్చజరుగవలయునని అంగీకరింపబడినవి. అగస్టు 31 న తేదీ పార్లమెంటునందు జరిగిన చర్చలో జాతీయబహుమతికే వ్యవహారమునని కార్మికపక్షమువారు కోరిరి. జాతీయబహుమతికే వ్యవహారమునని సానుభూతిని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. ఈసానుభూతిని ఆధారముగ గైకొని సెప్టెంబరు 4 వ తేదీ పనివారు ప్రభుత్వమువారికి తేల్చివారిరి. ఆతేదీయందు సానుభూతిని మరేమియు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున చర్చిలుగారు అంగీకరించిరి. ప్రధాన మంత్రి కేవలములన్నియు తెలియునని కూడ వారు చెప్పిరి. సూర్యోదయమయ్యెనని అందరు తలచిరి కాని యీ రోజు సేమార్చనపడెను. యజమానులకు మిగులు పుట్టెను. తోరవర్లమువారు మేల్కొని చిరిచిరి. ప్రేక్షకులయినవారు లను రూపుమాపవలయునని ప్రయత్నములు మరల ప్రారంభమయ్యెను. చర్చిలుగారు దూషింపబడిరి. ప్రధానమంత్రి యగు బాల్గొంగువూరు అప్పయ్యబడి చర్చిలుగారిని తలక్రిందుగ చేసిరి. యజమానుల లాభముకోరకు ఇంకను ఈపనివారు పరిష్కరింపబడకుండవని వారు ప్రయత్నించిరి.

చర్చిలుగారు గనులయజమానులతో కలిసిమాట్లాడినప్పుడు యజమానుల మామూలు పీరు భరింపలేకపోయిరి. 8 గంటలు పనిపయమును నిర్ణయించుచు బిల్లును తయారుచేసివచ్చుచు తనకు గావించిన వాగ్దానములను ప్రభుత్వమువారు మరచుట ధర్మముకాదని గనులయజమానులు చర్చిలుగారికి చెప్పిరి యజమానుల ప్రతినిధియగు ఇవాన్సు నిలియమ్మగారు చర్చిలుగారితో చెప్పినమాటలు నీదినపు ఉదాహరించుచున్నాను:

“8 గంటల పనిపయమును నిర్ణయింపవలయుననియజమానులు ప్రభుత్వమువారిని కోరినప్పుడు ఒక్కొక్క జిల్లాకు ప్రత్యేకబహుమతికే యేర్పడవలయునని యాజాతీయ బహుమతికే అనవసరమనియు స్పష్టపరచియుంటిమి. మా కిట్టి అభిప్రాయములు దృఢముగ నున్నవని మీకు తెలియును. ఒక్కొక్కజిల్లాలోను ప్రత్యేకబహుమతికే కేర్పరచి కార్మికులు పనిలో చేరునట్లు చేయవలయునని మేము కోరినవిషయము మీకు తెలియును. కార్మికులకు అనకూలమైన యేర్పాటులను మిడ్లండు జిల్లాలో యేర్పరచి అక్కటి కార్మికులపై అంతి మొండించి క్రమక్రమముగ దేశమునందంతయు సమ్మెను అంతిమొండింపవలయునని మా ఉద్దేశము.”

ఇవాన్సుగారిమాటలకు బాల్గొంగువూరు ప్రకటనములు యెల్లు సరిపోవునో తెలియకున్నది. కామన్సుధలో బాల్గొంగు గా రెన్నడు నిజపరిస్థితులు ప్రకటించలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు జిల్లాబహుమతికేలను, జాతీయ బహుమతికేలను అంగీకరించెదరని చర్చిలుగారు కామన్సుధలో చెప్పి సహించుకొన యత్నించిరి. యజమానుల చేతిలో కీలబొమ్మలవలె ప్రభుత్వమువారు నానుభూతి తెలిపెదరని మాకు తెలిసియున్న మేము 8 గంటల పనిపయమును నిర్ణయించి బిల్లును ఆమోదించియే యుండమని నిర్మాగమాలముగ యజమానులు ప్రభుత్వమువారికి చెప్పిరి.

యజమానులకు విజయము కలుగజేయుటకై 8 గంటల పనిపయపుబిల్లు తయారుచేయబడినది మేముపార్లమెంటులో చెప్పినమాటలు సత్వమైనవి ఇప్పుడు ప్రజలు గ్రహింపగలరు. అగస్టు 30 కడపట ఈవిషయపరిస్థితులను అంతి మొండింపుటకై యధావిధి పాలుపడవలయునని కార్మికపక్షమువారు యత్నించిరి. కాని చర్చిలుగారికి అండగ నిలుచుటవలసినవారు బాల్గొంగువూరు చర్చిలుగారి వాగ్దానములను తిరస్కరించిరి. యజమానుల ప్రతినిధి యగు ఇవాన్సునిలియమ్మకు కోపమురాకుండ మరేయొక ప్రకటన గావించిరి. అందు గావించబడిన సూచనలను యజమానులు పనివారు ఇచ్చుచు అంగీకరింపజాల మనిరి. గొప్ప తుపానులలో చిక్కుకొనిన అమానుకునివలె బాల్గొంగువూరు రెండుచేతులు వైకత్తి “రాజీ కుదుర్చు నేనెంతప్రయత్నించినను మీరు నాకాంతిసాధన ప్రయత్నముల నెదిరించుచున్నారు. నేనెంత నిష్క్రమణిబుద్ధిగలవాడను” అని గగ్గోలు పెట్టిరి. ఇట్టి నిష్క్రమణిబుద్ధిని ప్రకటించవలయునని యజమానులకోరికయై యున్నది. పనివారిని లొంగదీసికొన్న మరతులను అంగీకరించె

దనుని ప్రభుత్వమువారు పనివారికి వాగ్దాన మొసగిన విషయము, ప్రభుత్వమువారు ఆడినమాట కిప్పుట ఎంతధర్మమో వేరుగ చెప్పట అనవసరము. “యధాప్రకార సిద్ధిరస్తు” అను విధమున యజమానులు పనివారు మరల వివాదము మొదలెత్తుకొనవలసి వచ్చినది. ఈమధ్య యజమానులకు కొంత ఇబ్బందికలిగెను గాని ప్రభుత్వమువారు వారి ఇబ్బందులను ఇప్పుడు తొలగించి యున్నారు.

కాని కార్మికులు అనులించిన వైఖరి మంత్రిగారిని కలవరపెట్టెను. ప్రభుత్వమువారి సూచనలను కార్మికులు నిరాకరించిరి. వారు అంతికితో ఊరకుండక ప్రభుత్వమువారి అక్రమ ప్రవర్తనమును మిగుల కఠినముగ ఖండించిరి. పాపము పెరిగిన విధమున ఈ మహాసంక్షోభమును ప్రభుత్వమువారు తమ అవ్యక్తతలను అసామర్థ్యములను ఎల్లు మరింత కలవర పరచికో కార్మికులు వివరించిరి. ఈజాబు మాడగానే ప్రధాన మంత్రిగారు కలవరపడిరి. కార్మికుల ప్రతినిధులకు సందర్శన మొనగ అంగీకరించిరి. 23 వ తేదీ సందర్శింపవచ్చునని మొదలుచెప్పిరి. కాని అదినము కాబినెటుసమాజేతము జరుగనున్నందున ఆదినము కార్మికులతో మాట్లాడుటకు వీలు లేదని తెలిపిరి. కాబినెటు సమాజేతమున ప్రభుత్వమువారు ఒక తుదిపదేశమును తయారుచేసిరి. “జిల్లా బహుమతికేల నంగీకరించి కార్మికులు తక్షణమే పనులయందు ప్రవేశింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమునా రోగవిచారణసంఘము కేర్పరచెదరనియు ప్రకటించబడినది. ఈవిచారణసంఘమువారు జీతములు, పనిసమయముగలది గావించు నిర్ణయములు చట్టముగ పరిగణింపబడుననియు తెలుపబడినది. ఈవిచారణసంఘమున సభ్యులెవ్వరుండెనో ప్రభుత్వమువారుచెప్పలేదు. నేటికి పరిస్థితు లీవిధముననున్నది యజమానులు చెప్పవిధమున మంత్రివర్గమువారు తిలయూపుచున్నారని మేము ఇంతెవొక ప్రకటించిన అభిప్రాయము సత్వమైనది యని ఇప్పుడు ప్రజలు గ్రహింపగలరు.

ప్రజాభిప్రాయము

ప్రజాభిప్రాయము ప్రతిపాల్పనాభిప్రాయముల బలమును గుర్తెరుగటకు కొన్ని సూచనలను గ్రేఫర్లుగారు గావించుచున్నారు. వారు తెలిపిన అభిప్రాయములన్నిటిని నేను ఆమోదించజాలను గాని ఒక్కవిషయము మాత్రము అంగీకరించుచున్నాను. ప్రజాభిప్రాయముపై ప్రజాభిప్రాయములను ఆధారపడియుండును కావున ప్రజాభిప్రాయము చక్కగ ఏర్పడియుండవలెను. పనులయందు పనులకు గుర్తెరుగక ప్రజలు అజ్ఞానాంధకారమునందున్న ప్రజాభిప్రాయములను నిర్మించివలెను. ప్రజాభిప్రాయములందు రాజకీయ ప్రవీణత ప్రధానము. అందులకు ప్రజలుగూడ రాజకీయ ప్రవీణులగుండవలెను. బాధ్యతలను గుర్తెరుగక అనవరతయందుంచుటకు వీలులేనివిషయాలను గావించుట సులభము. కావున ప్రజాభిప్రాయములను సాంప్రదాయములకప్పుడిగాంచవలయునని కోరుచు వివరీతవాగ్దానములను గావించుచున్నాను. తాముచేయుచున్న పనిని తగ్గించి చెప్పట ఉచితము. “వెంచి పెద్దగ చెప్పకొనుట అత్యవసరము. కార్మికులు అధికారముననువచ్చిన సంఘమునందు గొప్పమార్పులు కలుగజేయు నాలుగుపట్టులను తయారుచేసెదరని ఎవరో వాగ్దాన మొసగినట్లు నేను వినియుంటిని. ఇట్టివాగ్దానములను గావించుట తమ గోరి తామే త్రవ్వకొనుటయగును.

వరోపా రాజకీయపరిస్థితులు

నానాజాతిమితి సభ్యులారాగ జర్మనీ చేరుకొనబడుట ఐరోపాచారిత్రియందు కడు ముఖ్యము విషయ మని చెప్పవచ్చును. యుద్ధమునకు కారకులైనారు అను ప్రశ్న ఇంతికితో అంతి మొండిగలదు.

1924 సంవత్సరమున నేనుజేసినవాకువెళ్లినప్పుడు జర్మనీని సమితియందు చేర్చుకొనవలయుమై తలపెట్టిన వారెవరు లేకపోయిరి. నేను మొదటి ప్రయత్నములను సాగించితిని. జర్మనీవారితో మైత్రి ఏర్పరచుకొని బహుమతికేల కేర్పరచుకొనుట సరియగు పదార్థమున నేను అప్పుడుచెప్పితిని. ఇప్పుడు చెప్పుచున్నాను. కాని నానాజాతిమితిలో జర్మనీ చేరుటకెన్ని అవాంతరములు కలిగెను రెండు సంవత్సరములు జరుగవలసివచ్చెను. ప్రతీలు పెయిను దేశములు సమితిని వదిలిపోవలసివచ్చెను. రాజకీయకుత్రిమలకు కనుగొన్నముగ సమితి నిర్మాణమున కొన్ని మార్పులు జరుగవలసివచ్చెను. అప్పటికి సమితిలో జర్మనీ చేరుటకు అవకాశ మేర్పడెను. ఈరెండు సంవత్సరములలో బ్రిటిషువారు రాజకీయమున నిష్క్రమణిబుద్ధి లని ప్రకటించుకొనిరి. ఇకనైనను వారు సరియగు విధమున నడచుకొనవలసి నమ్ముచున్నాను. ఐరోపాఖండము పరిష్కరింపవలసినసమస్య రెన్నియో యున్నది. వర్సెల్స్ సంధియందు మార్పులు జరుగవలసియున్నవి. ప్రస్తుతము ఒక రాష్ట్రమువారు మరేయొక రాష్ట్రమువారిలో గావించుకొనుచున్న సంధిపత్రములు చూచుటకు నిరాశ్రితకరములైనవిగ నున్నను సంధిపత్రములను అమలునందుంచువారి సదుద్దేశములపై ప్రపంచకాంతి ఆధారపడియుండును. ఐరోపాఖండమునందలి అల్లకల్లోలములతో మనకెట్టి సంబంధము

లేదను విషయము నిజమైనను మన ప్రతిష్ఠను మనము కాపాడుకొనుచుండుట అనవసరము. కడచిన నానాజాతిమితి సమాజేతమున మన ప్రతిష్ఠకు కొంతభంగము కలిగినది. మాండేలెరి రాష్ట్రములకమిషనువారి సూచనలను ఆక్షేపించుచు మన విదేశాంగమంత్రి ఒక ఉపన్యాస మొసగెను. ఇతర రాష్ట్రములవారికి ఈ ఉపన్యాసము వల్ల కొంత అగ్రహము విసుగు కలిగెనని చాట తెలియవచ్చినది. ప్రపంచ దృష్టిలో బ్రిటిషువారు తగ్గిపోవుచున్నారు. డొమినియనులు ఇంగ్లాండున కేరురు తిరుగుబడే మనకెట్టి పీఠి ఏర్పడినది. మన చేతియందున్న ప్రపంచనాయకత్వము ఇప్పుడు ప్రాన్సువారి చేతియందున్నది. మనము నిర్లక్ష్యముచేసిన అవకాశములను ప్రాన్సు రాజకీయజ్ఞులు సద్వినియోగ మొనర్చుచున్నారు. (ప్రాన్సువారికిని జర్మనీవారికిని ఇటీవలజరిగిన బహుమతికే విరోధాఖండపు కాంటికి అనుకూలముగ నుండగలదని నమ్ముచున్నాను. కాని ఇతరులచే మనమీ తిరస్కరింపబడుట దుస్సహముకదా. వైనాలో ఎడతెగని చిక్కులలో తిరుగుకొని తన్నుకొనుచుండుట, జేసినా మనపేరు తలచుకొనువారే లేకుండుట జాతికే అనూనకరముకదా. ఇట్టిపరిస్థితులు అవసరకరమే కాక అపాయకరమని కూడ గుర్తెరుగవలయును. ఈప్రభుత్వమువారు అధికారమునందున్నంతవరకు మనదేశమున కిట్టి ఆచరణయే యుండగలదు. రాజకీయ ఆధిక్యత క్షీణించిన పారిశ్రామిక అధికారముకూడ క్షీణింపగలదని వర్తమాన గ్రహింపవలయును.

వైనా

వైనా సమస్య తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. వాస్తవము బొంబాయిమెంటు నాగరికులకు తిలవంపు కలుగజేయుచున్నది. జేసెరలు యునుసెంగుగారు బ్రిటిషువారి పడవలు రెంటిని అక్రమముగ స్వాధీనపరచు కొనినను ప్రభుత్వ ప్రకటనయందలి ఇతర వివరములు సత్వమైనవైనను, వాస్తవము బొంబాయిచేయుట గొప్ప తప్పిదమని నా అభిప్రాయము. ఇట్లు చేయుటచే ప్రజలయందు దెబ్బ అగ్రహ మునయుంచునో ప్రపంచమునందలి నాగరిక జాతులు మనల నెల్లు తిరస్కరించెదరో వాస్తవము బొంబాయిచేసినవారు గమనించలేదు. వైనాలోనుండు బ్రిటిషువారు ఈ బొంబాయి మెంటును ఆమోదించవచ్చును; కాని వారిఅభిప్రాయములు ప్రమాణములు కావు. (ఫ్రెంచివారు డెమాన్సును బొంబాయి చేసినప్పుడు అందరు వారిచర్యను ఖండించలేదా? సిరియాయందలి ఫ్రెంచివారు డెమాన్సును బొంబాయి మెంటును ఆమోదించి యుండవచ్చును. వైనాయందు మనవారు కొన్నిపదల సంవత్సరముల క్రితము గావించబడిన సంధిపత్రములను ఆధారముగ గైకొని తమ మాకులను నిలవ లేట్టుకొన యత్నించుచున్నారు. ఈమాకుల నొసగిన సంస్థానములేఅంతి కించినవి. స్వాతంత్ర్యప్రభోధమేర్పడినది. ప్రస్తుతము చక్కని ప్రభుత్వము లేనందున మనవారిపని ఇంకను కష్టముగనున్నది. వైనాను నడవవచ్చుటకు కూడ వీలులేదు. కావున నూతనవైనాతో రాజీ కుదుర్చుకొనుట అన్నివిధముల శ్రేష్టముగ విధానము. ప్రాతసంధిపత్రములు ఇప్పుడు నిష్క్రమణిబుద్ధిజనములు. వైనాయందలి జాతీయ ప్రబోధమును మనము తిరస్కరించుట పాపికాదు. జేసెరలు యునుసెంగుగారు తప్పచేసినను మనవారు అలాచనలేక ప్రవర్తించియుండుట తప్పుకదా. అనవరతాధులు ప్రజలను కాల్చి చంపుట అక్రమముకదా! వైనావారికి మనపై అగ్రహము ఏర్పడినది. మన ప్రతిష్ఠ క్షీణించినది. మన వ్యాపారము నశించినది. ఇట్టి విపరీతములు తగవు. ఈ బొంబాయిమెంటుకు కారకులైనవారికి తగుశిక్ష విధించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. వైనావారి సానుభూతిని మనము మరల పొందుటకై యత్నించవలెను. బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠను సంతరించుటకు తుపాకులు సాధనములు కావు. రాజకీయమే ఉత్కృష్టసాధనము. పట్టుదలతోడను, నిగ్రహముతోడను పనిచేయుట అనవసరము.

మదనకామేశ్వరిలేళ్ళము

8857 మేవాము, నిక్కాక, నిప్పట్లపై కుక్కనట్లము, అతిమూత్రము మొలవాటిని వారింప బలుమును, బిర్యచ్చుని, గలిగించుట వరప్రసాదము. 20 తు. దగ్గిరు 1-4-00 వి. పి. 0-6-0 పి. 2-3. అందు లో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెరదేపి. (నెలూరు.

చరక చికిత్సాసానము రు. 6

(డిశంబరు నెలొఖరు వశకు) ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము రు. 3, ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1, డాక్టరు శ్రీసాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ.

అమృతాంజనము

. చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

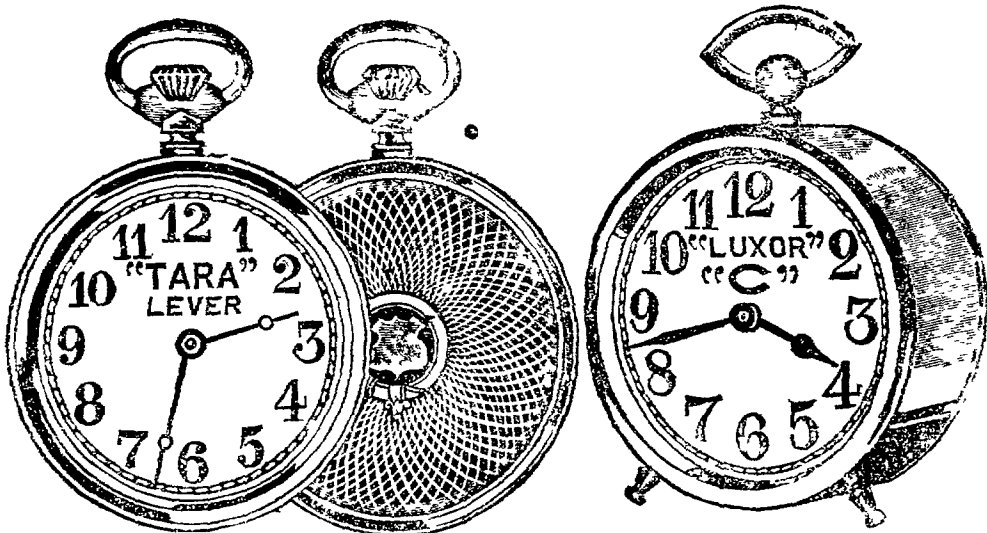
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఇనాము! కొద్ది కాలము వరకు ఇనాము!!

“C” regd.

టైం పీసు

ఇనాము!

“C” regd.

టైం పీసు

ఇనాము!!

మాయొక్క 18 కాకెట్టు “తారాలీవరు” రోల్టర్ గోల్డు జేబు గడియారము 5 సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము యియ్యబడినదియు, ఖరీదు రూ. 5 (అయిదు) కలదానిని కొనువారికి మాయొక్క “సి” రిజిస్టర్డ్ టైంపీసు యినాముగ యియ్యబడును. త్వరపడుడు యిదియే తరుణము.

క ప్ప ను వా చి కం వె ని, తపాలు పెట్టె 265, మద్రాసు.

శాస్త్రోక్తబోధములు! (కేటలాగు ఉచితము) గిట్టింపు ధరలే!

శ్రీ కృష్ణఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

ఇందిరి బోధములు, సుప్రసిద్ధ వైద్యులచే వాడబడుచున్నవి క్రమముగా జేసిన ఆయుర్వేద బోధములు, ఇతర బోధములు కన్న శ్రేష్ఠముని నిరూపించుచున్నవి యిట్టి శ్రేష్ఠము. ఏకెంటుకావలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

భృగువతి

(తెగరొగములకు సంబంధించి.)

భృగువతి

మనుజుల మూర్తిమార్గమునుండి చిమువలె నివించుచుండెడు తెల్లతెగ, పచ్చితెగ, నీరు మిరుగు, నాళప్రవాహము, మూత్రము, బొట్టబొట్టుగ పడుట మాటిమాటికి మూత్రవిసర్జనము చేయుట పాత్రకడుపు నరములు బిగడియుట ఇటువంటి లక్షణములగుల తెగరొగములను మొదలంట నివర్తించు చేయును. మరియు మూత్రసాళమును కుభిపరచి నరములకు అధికబలము కలుగజేయును.

హైదరాబాద్
151, గోవిందప్పనాయనివీధి,

ఆయుర్వేదాశ్రమం.

హైదరాబాద్ 287, మదరాసు.
బ్రాంచి 183, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

జీ విం చు ట కు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, ఐశ్వర్యమును, సొందవలె నన్న 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువలెను. మీరు ఉత్తరమువాసిన, దానిని మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకన్నిగహాఫార్మసీ, 25, బ్రాడ్వే, మదరాసు

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

మాన సోలాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుణానుభవము! కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచిహీనతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పొర్ర్యములు, శీరస్సు, వేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి రోగ్యులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతసోర్థులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బోధగ ముగుటచేతను పరమహంబుక్రియ యని చెప్పవచ్చును. పిక్కసారి వాడిచూచిన విజయ తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద. వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్చుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.